OKRESNÝ ÚRAD NITRA

ODBOR STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia
Štefánikova trieda 69, 949 01 Nitra

Číslo spisu
OU-NR-OSZP3-2024/006359-028

Nitra
14. 03. 2024

Rozhodnutie

Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie - nový pavilón

Popis konania / Účastníci konania

posúdenie vplyvov navrhovanej činnosti v zmysle § 29 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov / Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie, Rínok 334, 951 35 Veľké Zálužie, IČO: 00 607 274
/ INECO s.r.o, Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica, IČO: 36 738 379
/ Obec Veľké Zálužie, Obecná 955/2 951 35 Veľké Zálužie, IČO: 00308595
/ Združenie domových samospráv, o.z., Rovniankova 1667/14 85102 Bratislava , IČO: 31820174

Výrok

Okresný úrad Nitra (ďalej len „OÚ v Nitre“), ako príslušný orgán štátnej správy podľa §1 a§ 5 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ako orgán štátnej správy na posudzovanie vplyvov na životné prostredie, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“, zákon EIA/SEA), rozhodol podľa § 29 ods. 11 zákona EIA/SEA a § 46 a § 47 správneho poriadku po vykonaní zisťovacieho konania pre navrhovanú činnosť „Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón“, navrhovateľa Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie, Rínok 334, 951 35 Veľké Zálužie, IČO: 00 607 274 v zastúpení spoločnosťou INECO, s.r.o., Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica, IČO: 36 738 379 takto:

Navrhovaná činnosť „Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón“, ktorá rieši výstavbu zdravotníckeho pavilónu v existujúcom areáli Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie umiestnenej v obci Veľké Zálužie, na parcelných č. reg. C č. 1,11/1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,12,13,14,15, 11/16, 17,18,19,22, 23,24,,25,26,27,28,30,31,32, 11/34/35,36,37,38, 39,40, 41,42,43, 11/45,46, 49, 51,54, 57, 58, 65, 69, 79, 80,82, 83, 84, 87, 88, 98, 11/99, 100,101,104 – na LV č. 42

sa nebude posudzovať.

V súlade s ustanovením § 29 ods. 13 zákona EIA/SEA resp. § 17 ods. 1 zákona č.
17/1992 Zb. o životnom prostredí, sa určujú nasledujúce podmienky ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv navrhovanej činnosti na životné prostredie:

1. Realizovať aspoň jeden prvok modrozelenej infraštruktúry, okrem náhradnej výsadby a sadových úprav. (ZDS Bratislava- verejnosť, OÚ Nitra EIA)
2. Počas realizácie stavby terénnych a stavebných prác dôsledne zabezpečiť ochranu drevín v susedstve stavby tak, aby nedošlo k ich poškodeniu ani zásahu do koreňového systému. (ŠOP SR, OÚ Nitra -OSŽP 2)
3. Po realizácii náhradnej výsadby v súlade s vydaným súhlasom k výrubu drevín (vydáva Obec Veľké Zálužie), bude investor dbať o starostlivosť o novovysadené dreviny po dobu minimálne 3 roky (zabezpečenie závlahy, ošetrovanie a pod...)ŠOP SR, OÚ NR –OSZP2)
4. Parkovacie státia navrhnúť v súlade s príslušnými STN normami. OÚ Nitra, OPaK3)
5. V ďalšom stupni PD vypracovať projekt sadových úprav. Projekt spracovať s cieľom realizácie adaptačných opatrení.(ZDS Bratislava,OÚ Nitra, OPaK3)
6. Zachovať koeficient zastavanosti v zmysle ÚPN obce Veľké Zálužie. (OÚ Nitra, OPaK3)
7. Na všetkých parkovacích plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlej zelene s veľkou korunou 1 ks dreviny /4parkovacie státia. (OÚ Nitra, OPaK3, ZDS Bratislava)
8. Pri činnostiach, pri ktorých môžu vznikať prašné emisie (stavebná činnosť) je potrebné využiť technicky dostupné prostriedky s ohľadom na primeranosť nákladov na obmedzenie prašných emisií. Dopravné cesty a manipulačné plochy je potrebné pravidelne čistiť a udržiavať dostatočnú vlhkosť povrchov na zabránenie rozprašovaniu alebo obmedzenie rozprašovania. (, OÚ Nitra -OSŽP2)
9. Dodržiavať opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, navrhnuté v zámere navrhovanej činnosti.

Odôvodnenie

Navrhovateľ Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie, Rínok 334, 951 35 Veľké Zálužie, IČO: 00 607 274 v zastúpení spoločnosťou INECO, s.r.o., Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica, IČO: 36 738 379 doručil dňa 07.11.2023 príslušnému orgánu, Okresnému úradu Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie podľa § 29 ods.1 písm. a) zákona EIA/SEA zámer navrhovanej činnosti „Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón“ (ďalej len „zámer“).
Zámer obsahuje okrem nulového variantu jeden realizačný variant navrhovanej činnosti (Variant 1) v súlade s §22 ods. 1 zákona EIA/SEA.
Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „OÚ Nitra“), oznámil listom č. OU-NR-OSZP3-2023/058005-003 zo dňa 15.11.2023všetkým známym účastníkom konania, že dňom doručenia zámeru sa začalo podľa § 18 správneho poriadku správne konanie vo veci posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie.
Príslušný orgán zámer navrhovanej činnosti zverejnil dňa 15.11.2023 na webovom sídle ministerstva https://www.enviroportal.sk/, tu: https://www.enviroportal.sk/eia/detail/psychiatricka-nemocnica-velke-zaluzie-novy-pavilon
Zámer a oznámenie o predložení zámeru, ktoré obsahovalo základné údaje o navrhovanej činnosti podľa § 23 ods. 1 zákona o posudzovaní a súčasne informáciu pre verejnosť podľa § 24 ods. 1 toho istého zákona boli zverejnené dňa 15.11.2023 na úradnej tabuli Okresného úradu Nitra a na elektronickej tabuli Okresného úradu Nitra, zároveň bolo zverejnené aj na verejnej elektronickej tabuli CUET.
Navrhovaná činnosť je podľa prílohy č. 8 k zákonu zaradená pod
▪ Kapitola č. 9: Infraštruktúra, položka č. 16: Projekty rozvoja obcí vrátane a) pozemných stavieb alebo ich súborov (komplexov), ak nie sú uvedené v iných položkách tejto prílohy | Prahová kapacita: v zastavanom území od 10 000 m2 podlahovej plochy.
Položka č. 16b Projekty rozvoja obcí vrátane statickej dopravy od 100 do 500 stojísk prahová kapacita zisťovacieho konania
Kapitola č. 2 Energetický priemysel
Položka č. 13 Ostatné priemyselné zariadenia na výrobu elektriny, pary a teplej vody, ak nie sú zaradené v položkách 1-4 a12 (menej ako 5 MW) podprahová hodnota.
Navrhovaná činnosť sa posudzuje v rámci zisťovacieho konania z dôvodu §18 ods.2 písm b) zákona EIA/SEA.

Stručný opis navrhovanej činnosti:
Umiestnenie navrhovanej činnosti
Záujmová lokalita pre umiestnenie navrhovanej činnosti predstavuje areál Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie, ktorý sa nachádza v intraviláne obce Veľké Zálužie, v katastrálnom území Veľké Zálužie.

Najbližšiu obytnú zónu predstavuje zástavba rodinných domov umiestnených v k. ú. Veľké Zálužie (ulica Pod kaštieľom) vo vzdialenosti najbližšieho trvalo obývaného sídelného objektu cca 50 m východným, juhovýchodným smerom od riešeného územia, zároveň v tesnej blízkosti navrhovanej činnosti sú umiestnené liečebné pavilóny III.A a II.B, ktoré sú súčasťou prevádzky navrhovateľa.
Kraj: Nitriansky
Okres: Nitra
Obec: Veľké Zálužie
Katastrálne územie: Veľké Zálužie
Parcely (Jestvujúca Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie):
1, 11/1, 11/2, 11/3, 11/4, 11/5, 11/7, 11/8, 11/9, 11/10, 11/11, 11/12, 11/13, 11/14, 11/15, 11/16, 11/17, 11/18, 11/19, 11/22, 11/23, 11/24, 11/25, 11/26, 11/27, 11/28, 11/30, 11/31, 11/32, 11/34, 11/35, 11/36, 11/37, 11/38, 11/39, 11/40, 11/41, 11/42, 11/43, 11/45, 11/46, 11/49, 11/51, 11/54, 11/57, 11/58, 11/65, 11/69, 11/79, 11/80, 11/82, 11/83, 11/84, 11/87, 11/88, 11/98, 11/99, 11/100, 11/101, 11/104 (List vlastníctva č. 42)

Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón
Parcely (navrhovaná činnosť): 11/101, 11/31

Na základe aplikácie Mapový klient ZBGIS® Kataster nehnuteľností (dostupný na internete: https://zbgis.skgeodesy.sk/mkzbgis/sk/kataster) druh pozemku umiestnenia navrhovanej činnosti predstavuje ostatnú plochu, so spôsobom využívania ako pozemok, na ktorom je okrasná záhrada, uličná sídlisková zeleň, park a iná funkčná zeleň a lesný pozemok na rekreačné a poľovnícke využívanie (parcela č. 11/31); zastavaná plocha a nádvorie, ktorý sa využíva ako pozemok, na ktorom je postavená inžinierska stavba – cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, nekryté parkovisko a ich súčasti (parcela č. 11/101).

Urbanistické riešenie
V rámci areálu Psychiatrickej nemocnice vznikla požiadavka na riešenie novostavby pavilónu. Pozícia je navrhovaná vo východnej časti areálu, v kontexte už existujúcich pavilónov nemocnice a súčasne osovo komponovaný na budovu kaštieľa. Pozemok je mierne svahovitý, na dĺžke objektu (cca 80m) klesá zhruba o 2m južným smerom. Napojenie na jestvujúce areálové komunikácie je v logike súčasných trás. Hlavný vstup do pavilónu orientovaný smerom k trase, ktorá sprístupňuje aj ostatné pavilóny. Pred vstupom je malé parkovisko pre 5 vozidiel. Pavilón je prístupný pre vozidlá aj zo zadnej strany, kvôli doprave pacientov a technickému zázemiu objektu. Predný vstup je prekrytý veľkorysou markízou, zadný vstup je prekrytý menším prestrešením. Stavba je orientovaná pozdĺžnou osou v smere sever – juh, pričom lôžková časť s miestnosťami pre personál sú na východ a západ. je aj dotvorenie okolia novostavby parkovou úpravou, ktorá bude nadväzovať na pamiatkové a krajinárske hodnoty.

Dopravné riešenie
Areál je v súčasnosti napojený na miestnu komunikáciu, prepojenú zo systémom ulíc v obci Veľké Zálužie. V rámci uvažovanej novostavby pavilónu sa navrhuje rozšírenie areálových komunikácií podľa situácie. Statická doprava je riešená v rámci areálu, pri vstupe do navrhovaného pavilónu navrhujeme 5 parkovacích miest, vrátane stojísk pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu.
Technické riešenie
Všetky uvedené napojenia na technické rozvody budú riešené cez jestvujúce areálové systémy a prípojky. Vnútorné rozvody v navrhovanej budove budú nové. Súčasťou investície je aj komplexná obnova areálového osvetlenia s prvkami smart riešenia. Likvidácia odpadu bude riešená existujúcim spôsobom, v rámci nového pavilónu bude zriadené nové stojisko pre nádoby na odpad.

Záber pôdy
Predmetné územie sa nachádza v intraviláne katastrálneho územia obce Veľké Zálužie, v okrese Nitra. Dotknuté územie v súčasnosti predstavuje časť prírodného parku s vysadenými drevinami. Celkové plocha pozemku predstavuje 15 876 m2, z toho predpokladaná celková podlažná plocha navrhovanej činnosti bude o výmere 3 850 m2.
Na základe aplikácie Mapový klient ZBGIS® Kataster nehnuteľností (dostupný na internete: https://zbgis.skgeodesy.sk/mkzbgis/sk/kataster) druh pozemku umiestnenia navrhovanej činnosti predstavuje ostatnú plochu, so spôsobom využívania ako pozemok, na ktorom je okrasná záhrada, uličná sídlisková zeleň, park a iná funkčná zeleň a lesný pozemok na rekreačné a poľovnícke využívanie (parcela č. 11/31); zastavaná plocha a

nádvorie, ktorý sa využíva ako pozemok, na ktorom je postavená inžinierska stavba – cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, nekryté parkovisko a ich súčasti (parcela č. 11/101).
Realizácia navrhovanej činnosti si nevyžiada záber poľnohospodárskej alebo lesníckej pôdy.

Energetické zdroje
Navrhovaná činnosť bude vyžadovať dodávku elektrickej energie. S realizáciou navrhovanej činnosti sa predpokladá odber elektrickej energie na úrovni okolo 3,6 MWh/rok.

Nároky na pracovné sily
Samotná prevádzka navrhovanej činnosti si nevyžiada žiadne zmeny z hľadiska súčasnej bilancie počtu zamestnancov prevádzky Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie. Aktuálne je zamestnaných 272 zamestnancov.

Voda
Navrhovaná činnosť bude pre svoju činnosť vyžadovať vodu, ktorá bude zásobovaná z verejnej vodovodnej prípojky, nachádzajúca sa v areáli Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie. Predpokladaná spotreba vody bude približne 1 800 m3/rok.
(hygienické, sociálne, pitné účely).
Plyn a zásobovanie teplom
V súvislosti s navrhovanou činnosťou sa predpokladá so spotrebou plynu približne 10 000 m3/rok. Spotreba plynu bude súvisieť najmä s vykurovaním navrhovanej činnosti.
Navrhovaná činnosť bude napojená na jestvujúcu plynovú kotolňu, pričom zásobovanie teplom bude zabezpečené aj s použitím kombinácie tepelného čerpadla a fotovoltických článkov. Prevádzka navrhovanej činnosti bude napojená na existujúcu technickú infraštruktúru areálu Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie.

Žiarenie a iné fyzikálne polia
V rámci navrhovanej činnosti nebudú používané alebo inštalované zariadenia, ktoré by mohli byť zdrojom intenzívneho elektromagnetického alebo rádioaktívneho žiarenia.

Teplo a zápach
V súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti nepredpokladáme so vznikom zápachu a tepla.

ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH PRIAMYCH A NEPRIAMYCH VPLYVOCH NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE :

Vplyvy na prírodné prostredie
Horninové prostredie a pôda
Zaistením dobrého technického stavu stavebných zariadení a mechanizmov sa zníži riziko možnej kontaminácie horninového prostredia počas výstavby. Prípadný únik ropných látok, resp. iných nebezpečných látok pri výstavbe možno odstrániť bezodkladným použitím sorpčných prostriedkov. Tieto vplyvy sú dočasné a nevýznamné.
V súvislosti s prevádzkovaním navrhovanej činnosti sa s vplyvom na horninové prostredie nepredpokladá.
Realizácia bude mať vplyv na trvalý záber pôdy, keďže súčasťou realizácie navrhovanej činnosti je výstavba vyššie uvedeného objektu. Výstavba nebude mať vplyv na narušenie stability svahov, resp. eróziu pôd.

Vodné pomery
V štádiu výstavby je potrebné zabezpečiť, aby z nasadených mechanizmov nedochádzalo k únikom ropných látok do pôdy a následnému znečisteniu podzemných vôd. Vplyvy na povrchové a podzemné vody sa s realizáciou navrhovanej činnosti nepredpokladajú. Splaškové odpadové vody budú odvádzané do ČOV v správe navrhovateľa a až potom do recipienta. Ďalej budú vznikať vody z povrchového odtoku, ich produkcia sa však v súvislosti s navrhovanou činnosťou výrazne meniť nebude.

Ovzdušie
Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k vzniku nového stacionárneho zdroja znečisťovania ovzdušia. V súvislosti s vykurovaním navrhovanej činnosti sa využije napojenie na existujúcu plynovú centrálnu kotolňu, ktorá sa nachádza v areáli Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie a zároveň vzduchotechnika s rekuperáciou a tepelným čerpadlom pre každú jednotku, ktorej výstupom nie sú emisie do ovzdušia. V centrálnej kotolni sú inštalované kotle VITOPLEX 2000 s výkonom 1x 440 kW a 2x 700 kW (Σ 1,840 MW) , ktoré predstavujú stredný zdroj znečistenia ovzdušia do 50 MW (kat. 1 Palivovo-energetický priemysel; 1.1 Technologické celky obsahujúce

spaľovacie zariadenia vrátane plynových turbín a stacionárnych piestových spaľovacích motorov, s nainštalovaným súhrnným menovitým tepelným príkonom v MW). Pričom sa produkujú emisie TZL, NOx, CO, TOC, ktoré sú odvádzané do ovzdušia inštalovanými organizovanými výduchmi.
Vzhľadom k tomu, že z hľadiska bilancie dopravy nedôjde k zmene (viď kap. 4.1.7), nebude dochádzať realizáciou navrhovanej činnosti k tvorbe emisií z dopravy. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhovaná činnosť nebude mať nepriaznivý dopad na stav ovzdušia v lokalite Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie.

Flóra, fauna a ich biotopy
Dotknuté územie predstavuje prírodný park, kde sa vyskytujú viaceré druhy listnatých a ihličnatých stromov. Realizácia navrhovanej činnosti si vyžiada odstránenie vegetácie nachádzajúcej sa v území stavby, ktorá bude sadovými úpravami nahradená. Priamo na dotknutom území sa pôvodná fauna ani flóra nevyskytuje. Jedná sa o územie výrazne pozmenené ľudskou činnosťou, výskyt flóry a fauny je preto obmedzený na živočíchy a rastliny typické pre takéto plochy. V dotknutom území neeviduje ochrana prírody žiadne chránené územia európskeho významu, ani chránené územia národnej siete. Na predmetnej lokalite sa nenachádzajú žiadne biotopy národného, ani európskeho významu, ani výskyt chránených druhov rastlín a živočíchov. Platí tu prvý stupeň ochrany.

Vplyvy na krajiny a scenériu
Štruktúra krajiny, využívanie krajiny, scenéria krajiny
Súčasná scenéria krajiny v danej oblasti je ovplyvnená ľudskou činnosťou. Najvýznamnejšími krajinotvornými prvkami v dotknutom území sú existujúce budovy a vegetácia, ktoré sú súčasťou areálu Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie.
Po ukončení stavebných prác bude terén upravený a budú zrealizované aj sadové úpravy a úpravy zelene.
Realizáciou činnosti dochádza k zmene spôsobu využívania krajiny predmetného pozemku a následne aj k čiastočnej zmene scenérie dotknutého územia, avšak v súvislosti, že ide o obdobnú činnosť, ktorá je prevádzkovaná v dotknutom území (poskytovanie zdravotnej starostlivosti) s moderným prevedením a vhodným zakomponovaním do okolitého prostredia, nepredpokladáme významný vplyv na súčasnú krajinnú štruktúru, využívanie a scenériu krajiny.

Ekologická stabilita a ochrana krajiny
Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na chránené biotopy, chránené druhy rastlín a živočíchov ani na prvky územného systému ekologickej stability. Navrhovaná činnosť bude prevádzkovaná mimo chránených biotopov, mimo miest výskytu chránených druhov živočíchov a rastlín. Navrhovaná činnosť nebude zasahovať žiaden z prvkov ÚSES. Nepredpokladáme vplyv na územný systém ekologickej stability a jeho funkčnosť.
Na základe vyššie uvedeného, navrhovaná činnosť nezníži ekologickú stabilitu krajiny v lokalite jej umiestnenia.

Vplyvy na obyvateľstvo
Najbližšiu obytnú zónu predstavuje zástavba rodinných domov umiestnených v k. ú. Veľké Zálužie (ulica Pod kaštieľom) vo vzdialenosti najbližšieho trvalo obývaného sídelného objektu cca 50 m východným, juchovýchodným smerom od riešeného územia, zároveň v tesnej blízkosti navrhovanej činnosti sú umiestnené liečebné pavilóny III.A a II.B, ktoré sú súčasťou prevádzky navrhovateľa.
Na základe výsledkov posudzovania jednotlivých vplyvov navrhovanej zmeny činnosti na dotknuté obyvateľstvo, ktoré je popisované v nasledujúcom texte možno konštatovať, že dotknuté obyvateľstvo nebude v súvislosti s realizáciou činnosti dotknuté významným spôsobom.
Vplyv hluku na obyvateľstvo
Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti sa predpokladá so vznikom nového zdroja hluku v predmetnej oblasti (vzduchotechnika), ktorý však zásadne nezmení jestvujúci stav hlukových pomerov v dotknutom území a jeho okolí.
Vplyv na socio-ekonomické vplyvy
Realizáciou navrhovanej činnosti, resp. jej uvedenie do prevádzky, dôjde k zabezpečeniu zlepšenia zdravotne a sociálne orientovanej starostlivosti o závažne chorých pacientov Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie.
Vplyv zápachu a imisií na obyvateľstvo
Navrhovaná činnosť nebude mať nepriaznivý vplyv na ovzdušie, resp. zápach a imisie na obyvateľstvo

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme
Z hľadiska urbánneho komplexu a využívania zeme nedôjde realizáciou navrhovanej činnosti k žiadnym negatívnym vplyvom v tejto oblasti.
Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Realizáciou navrhovanej činnosti vzhľadom na dotknuté územie, ktoré predstavuje národnú kultúrnu pamiatku Eszterházyovský kaštieľ (č. ÚZPF 1563/1-2), nepredpokladáme výrazné vplyvy na kultúrne a historické pamiatky za predpokladu dodržania pripomienok, ktoré boli navrhnuté Záväzným stanoviskom Krajského pamiatkového úradu Nitra (evid. č. KPUNR-2023/17188-2/78034/ULR zo dňa 24.10.2023).

Vplyvy na archeologické náleziská
Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na známe archeologické náleziská. Na posudzovanom území ani v jeho užšom okolí sa nenachádzajú žiadne známe archeologické náleziská.
4.3.7 Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality
Na riešenom území sa paleontologické náleziská ani významné geologické lokality nenachádzajú. Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na paleontologické náleziská ani významné geologické lokality.
4.3.8 Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy (napr. miestne tradície)
Na základe celkového vplyvu navrhovanej činnosti na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy, môžeme konštatovať, že navrhovaná činnosť môže svojou realizáciou pozitívne vplývať k zachovaniu a zlepšeniu viac ako 60-ročnému poskytovaniu liečebnej starostlivosti v Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie.

Hodnotenie zdravotných rizík
Pri navrhovanom režime nedôjde k významnejším zmenám, ktoré by negatívne ovplyvnili jednotlivé zložky životného prostredia resp. zdravie obyvateľstva. Navrhovaná činnosť nie je zdrojom rizikových látok a ani ďalších vplyvov, ktoré by sa mohli negatívne prejaviť.
Prevádzka navrhovanej činnosti bude mať pozitívny vplyv na zdravotný stav obyvateľstva, ktorý sa prejaví na zlepšení zdravotníckej starostlivosti Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie.

Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia
Dotknuté územie sa nenachádza v chránenej oblasti, ani v ochrannom pásme chránených oblastí. Vzhľadom na tieto skutočnosti nebudú mať realizácia navrhovanej činnosti vplyv na takéto lokality.

Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice
Pri realizácii navrhovaných činností nedôjde k priamym ani nepriamym vplyvom presahujúcim štátne hranice Slovenskej republiky.

OÚ Nitra podľa § 29 ods. 6 písm. a) zákona EIA/SEA listom č. OU-NR-OSZP3-2023/058005-003 zo dňa 15.11.2023 doručilo zámer na vyjadrenie dotknutej obci, dotknutým orgánom, rezortnému orgánu a súčasne podľa § 29 ods. 6 písm. b) zákona dňa 15.11.2023 zverejnil zámer navrhovanej činnosti na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese: https://www.enviroportal.sk/eia/detail/psychiatricka-nemocnica-velke-zaluzie-novy-pavilon

A: K zámeru navrhovanej činnosti sa v zákonne stanovenej lehote vyjadrili nasledovné subjekty procesu:

Upozorňujeme, že text stanovísk je v skrátenom tvare. Bodky znamenajú všeobecné časti formy listov, alebo sú len opisom činnosti. Dôležité časti listov, ako sú podmienky, návrhy, alebo závery stanovísk, ktoré majú vplyv na toto rozhodnutie, sú v tomto rozhodnutí uvedené.)

1. OÚ Nitra, OSŽP 3 – Krycí list

Netrváme na posudzovaní činností v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. bez ďalšieho stanoviska- úseky ŠVS, OH, OO.

Stanovisko príslušného orgánu:
Stanovisko sa akceptuje.

2. OÚ Nitra, OSŽP 3 - list č. OU-NR-OSZP3 2023/059455-002-F21 zo dňa 21.11.2023

S vydaním rozhodnutia k zámeru v zisťovacom konaní o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie: „Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón“ ktorá bude umiestnená v kat. území. Veľké Zálužie, na pozemkoch registra „C“ nasledovne:

existujúce objekty psychiatrickej nemocnice: par. č. 1, 11/1, 11/2, 11/3, 11/4, 11/5, 11/7, 11/8, 11/9, 11/10, 11/11, 11/12, 11/13, 11/14, 11/15, 11/16, 11/17, 11/18, 11/19, 11/22, 11/23, 11/24, 11/25, 11/26, 11/27, 11/28, 11/30, 11/31, 11/32, 11/34, 11/35, 11/36, 11/37, 11/38, 11/39, 11/40, 11/41, 11/42, 11/43, 11/45, 11/46, 11/49, 11/51, 11/54, 11/57, 11/58, 11/65, 11/69, 11/79, 11/80, 11/82, 11/83, 11/84, 11/87, 11/88, 11/98, 11/99, 11/100, 11/101, 11/104
nový pavilón: par. č. 11/101, 11/31
s aktuálnym umiestnením pozemkov v extraviláne Obce Veľké Zálužie. Podľa predloženého zámeru, z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny, s ú h l a s í m e .
Do podmienok rozhodnutia v zisťovacom konaní požadujeme zahrnúť nasledovné podmienky:
1. parkovacie miesta navrhnúť v súlade s príslušnými normami STN
2. v ďalších stupňoch PD vypracovať projekt sadových úprav, ktorý zabezpečí ozelenie areálu, a dôjde k zlepšeniu mikroklimatických pomerov v území
3. zachovať koeficient zastavanosti v zmysle ÚPN obce Veľké H8lužie
4. na všetkých parkovacích plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia
5. na daných pozemkoch sa nesmú pestovať a rozširovať inváz̆ne druhy rastlín podľa zákona č. 150/2019 Z. z. a Nariadenia vlády č. 449/2019 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam inváz̆nych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky. Vo vyhláške č. 450/2019 Z. z. sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania inváz̆nych nepôvodných druhov.
Toto záväzné stanovisko nenahrádza povolenie a nie je rozhodnutím podľa predpisov o správnom konaní.
Pri výstavbe a prevádzkovaní je potrebné dodržiavať ustanovenia legislatívy na úseku ochrany prírody, zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a súvisiace predpisy.

Stanovisko príslušného orgánu:

Akceptuje sa. Pripomienky č. 1,2,3,4 premietol príslušný orgán do podmienky č. 4 až 7 tohto rozhodnutia. Pripomienka č. 5 vyplýva zo zákonnej normy.

3. RÚVZ v Nitre, list č. RÚVZNR/OHžPaZ/3353/14690/2023 zo dňa 24.11.2023

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre ako príslušný orgán podľa § 3 ods. 1 písm. c) zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zák. č. 355/2007 Z.z.) vo veci žiadosti Okresného úradu Nitra, odboru starostlivosti o životné prostredie, Štefánikova tr. 69, Nitra k zámeru navrhovanej činnosti „Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón“ navrhovateľa Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie, Rínok 334/48, 951 35 Veľké Zálužie, IČO 00 607 274, podľa § 6 ods. 3 písm. g) a § 13 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z. z. v súlade s § 23 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 24/2006 Z.z.)
vydáva toto z á v ä z n é s t a n o v i s k o Súhlasí sa so zámerom navrhovanej činnosti „Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón“ navrhovateľa Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie, Rínok 334/48, 951 35 Veľké Zálužie, IČO 00 607 274.....

....
Zo zistených skutočností vyplýva, že predložený zámer „Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón“ z hľadiska ochrany verejného zdravia nemá byť posudzovaný podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Stanovisko príslušného orgánu
Stanovisko sa akceptuje.

4. ÚNSK, list č. CS11774/2023 zo dňa 28.11.2023

Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, odbor strategických činností, príslušný podľa zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, posúdil predložený

zámer z hľadiska záujmov NSK v oblasti regionálneho rozvoja, zabezpečenia rozvoja územia a zamestnanosti, z hľadiska súladu so schváleným Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja, vrátane jeho zmien a doplnkov a podľa § 23 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva nasledovné
s t a n o v i s k o :
.....

Zámer nesmie byť v rozpore s platnou územnoplánovacou dokumentáciou dotknutej obce Veľké Zálužie.
Zámer nesmie byť v rozpore s Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja schváleným uznesením č. 113/2012 z 23. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 14. mája 2012 a jeho záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 2/2012 a ani s jeho Zmenami a doplnkami č. 1 schválenými uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 20. júla 2015 a ich záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 6/2015.

.....

K predloženému zámeru nemáme iné pripomienky. Realizáciou zámeru v súlade s platnou legislatívou sa nepredpokladajú závažné negatívne vplyvy na lokalitu a jej obyvateľov a preto zámer nepožadujeme posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Stanovisko príslušného orgánu:

Stanovisko sa akceptuje.

5. OÚ Nitra, OSŽP2 - list č. OU-NR-OSZP2-2023/059277 zo dňa 11.12.2023

.....

Z hľadiska udržania danej kvality ovzdušia v dotknutej oblasti, počas výstavby navrhovanej činnosti, navrhujeme dodržať a premietnuť do podmienok povolenia opatrenie na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti v danej lokalite: Pri činnostiach, pri ktorých môžu vznikať prašné emisie (stavebná činnosť) je potrebné využiť technicky dostupné prostriedky s ohľadom na primeranosť nákladov na obmedzenie prašných emisií. Dopravné cesty a manipulačné plochy je potrebné pravidelne čistiť a udržiavať dostatočnú vlhkosť povrchov na zabránenie rozprašovaniu alebo obmedzenie rozprašovania. Taktiež premietnuť do povolení navrhovanej činnosti a dodržiavať opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

.....

Z hľadiska záujmov ochrany prírody pri realizácii navrhovanej činnosti požadujeme dodržať nasledovné podmienky:
- Najneskôr k územnému rozhodnutiu stavby vyčísliť spoločenskú hodnotu drevín určených na výrub z dôvodu realizácie navrhovanej činnosti.
- Navrhnúť kompenzačné opatrenia za zlikvidované dreviny tzn. určiť náhradnú výsadbu na vybraných plochách ako aj navrhnúť drevinové zloženie v rámci náhradnej výsadby.
- Počas terénnych a stavebných prác dôsledne zabezpečiť ochranu drevín v susedstve stavby tak, aby nedošlo k ich poškodeniu ani zásahu do koreňového systému.
- Pri následnej realizácii sadových úprav a výsadbe drevín vhodných na príslušné stanovisko dbať (povinnosť investora) o starostlivosť o novovysadené dreviny po dobu minimálne 3 roky, tzn. zabezpečiť zavlažovanie obzvlášť v dlhšie trvajúcich obdobiach bez zrážok.
Úrad ako dotknutý orgán v zmysle § 3 písm. p) zákona nemá ďalšie pripomienky k predloženému zámeru navrhovanej činnosti a navrhuje navrhovanú činnosť neposudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Stanovisko príslušného orgánu:
Akceptuje sa. Pripomienky sú premietnuté v bodoch 8 a 9 tohto rozhodnutia a totožné pripomienky so ŠOP SR, CHKO Ponitrie sú premietnuté v bodoch 2 a 3 tohto rozhodnutia.

6. OÚ Nitra, odbor krízového riadenia, list č. OU-NR- OKR1-2023/059110-002 zo dňa 04.12.2023

....
Stanovisko Okresného úradu Nitra - odboru krízového riadenia

Z hľadiska civilnej ochrany obyvateľstva, nemáme pripomienky podľa zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

Stanovisko príslušného orgánu k pripomienke

Stanovisko sa akceptuje.

7. ŠOP SR CHKO Ponitrie, list č. CHKO PN/604 – 001/2023 zo dňa 04.12.2023
....

Hodnotenie z hľadiska ochrany prírody a krajiny:
Plocha navrhovanej stavby sa nachádza v existujúcom areáli Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie. Dotknuté územie v súčasnosti predstavuje časť parku so vzrastlými drevinami, ktoré bude potrebné odstrániť na celej ploche plánovanej stavby vrátane spevnených plôch (prístupové cesty, parkovisko - 5 parkovacích miest).
Celkové plocha pozemku predstavuje 15 876 m2 , z toho predpokladaná celková podlažná plocha navrhovanej činnosti bude o výmere 3 850 m2 .

V dotknutom území neeviduje ochrana prírody žiadne chránené územia európskeho významu ani chránené územia národnej siete. Na lokalite neevidujeme výskyt biotopov národného ani európskeho významu, ani výskyt chránených druhov rastlín a živočíchov.
V území platí v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov prvý stupeň ochrany.

Návrh riešenia a odôvodnenie:

Dotknuté územie navrhovanej činnosti „Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón“ sa nachádza v existujúcom areáli Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie.
V území platí v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov prvý stupeň ochrany.

Dotknuté územie v súčasnosti predstavuje časť parku so vzrastlými drevinami, ktoré bude potrebné odstrániť na celej ploche plánovanej stavby vrátane spevnených plôch (prístupové cesty, parkovisko - 5 parkovacích miest).

Realizácia navrhovanej činnosti je možná pri splnení nasledovných podmienok:

- Najneskôr k územnému rozhodnutiu stavby bude vyčíslená spoločenská hodnota drevín určených na výrub z dôvodu realizácie navrhovanej činnosti.
- Zároveň budú navrhnuté kompenzačné opatrenia za zlikvidované dreviny tzn. určená náhradná výsadba na vybraných plochách ako aj navrhnuté drevinové zloženie v rámci náhradnej výsadby.
- Počas terénnych a stavebných prác bude dôsledne zabezpečená ochrana drevín v susedstve stavby tak, aby nedošlo k ich poškodeniu ani zásahu do koreňového systému.

- Pri následnej realizácii sadových úprav a výsadbe drevín vhodných na príslušné stanovisko bude investor dbať o starostlivosť o novovysadené dreviny po dobu minimálne 3 roky, tzn. zabezpečí ich zavlažovanie obzvlášť v dlhšie trvajúcich obdobiach bez zrážok.

Zámer „Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón“ nepožadujeme ďalej posudzovať.

Stanovisko príslušného orgánu:
Akceptuje sa. Odôvodnené pripomienky sú premietnuté do podmienky č. 2 a 3 tohto rozhodnutia.
Spoločenská hodnota za vyrúbané dreviny bola doložená už v tomto zisťovacom konaní, na základe výzvy tunajšieho orgánu, ako doplňujúce informácie k zámeru navrhovanej činnosti. Tieto boli spolu s ostatnými doplňujúcimi informáciami zaslané na oboznámenie sa a vyjadrenie sa listom č. OU-NR-OSZP3-2024/006359-022 zo dňa 20.02.2024. Navrhnutie kompenzačných opatrení , náhradná výsadba, bude stanovená v samostatnom výrubovom konaní v konaní podľa § 47 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

1. ZDS Bratislava, list zo dňa 20.11.2023

VYJADRENIE V PROCESE EIA K ZÁMERU „PSYCHIATRICKÁ NEMOCNICA VEĽKÉ ZÁLUŽIE - NOVÝ PAVILÓN“

.....
1) V dôsledku nutnosti zabezpečenia dobrého stavu životného prostredia je nutné vnímať proces EIA ako ex ante analýzu toho, čo všetko je potrebné splniť, aby sa dobrý stav životného prostredia zabezpečil počas celej životnosti projektu a aby sa v horizontoch 2035, 2040 a 2050 dosiahli európske a globálne klimatické a energetické ciele; najmä čo sa týka uhlíkovej neutrality a energetickej bezpečnosti. V tomto smere je potrebné aj určovať podmienky; nie sú len kompenzáciou za primárny zásah do životného prostredia ale aj ako environmentálne opatrenia, ktoré budú zabezpečovať vysokú úroveň ochrany životného prostredia aj v budúcnosti.
Pýtame sa preto, aké opatrenia pripravuje navrhovateľ už dnes, aby v budúcnosti bol v súlade s environmentálnou reguláciou podľa európskej ale aj slovenskej legislatívy? Aké najlepšie dostupné techniky (BAT) v tomto smere implementuje?
2) Medzi ľudské práva tretej generácie patrí právo na priaznivé životné prostredie (http://ludskeprava.euroiuris.sk/index.php?link=gen_lud_prav); medzi tieto práva však patrí aj právo na hospodársky a sociálny rozvoj. Je potrebné spracovať projekt tak, aby realizoval obe tieto práva súčasne a nekládol ich do vzájomnej kolízie. Z tohto dôvodu je potrebné projekt zanalyzovať aj z hľadiska plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja ako aj obce. Osobitne je potrebné vyhodnotiť vplyv Európskej zelenej dohody (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk) a možnosti jej uplatnenia.
ZDS tvrdí (podobne ako Európska komisia) že ekonomika nemusí byť v rozpore s ekológiou ale majú sa vzájomne dopĺňať; ako sme opakovane uviedli, toto je dokonca ústavným princípom, ktorý sa doteraz nedarí plne napĺňať.Predseda ZDS je autorom interpretácie rozvinutia produkčnej funkcie Y(X)=f(C)+f(L)+f(A); t.j. produkcia sa rovná kombinácii funkcií výrobných faktorov kapitálu, práce a pôdy. Nazdávame sa, že tak ako kapitál je nositeľom trhovej ekonomiky, práca je nositeľom sociálneho rozmeru, tak pôda je nositeľkou environmentálneho rozmeru.
ZDS tak presadzuje myšlienku zelenej transformácie hospodárstva tak, aby bola konkurencieschopnou
modernou ekonomikou s tým, že túto transformáciu vidíme prostriedkami ekologického zlepšovania nielen samotného prostredia, ale aj ekologizácie samotnej výroby. Iným slovom, konkurenčnú výhodu môže získať ten, ktorý vhodne investuje do životného prostredia, čo sa mu súčasne vráti na produktivite a teda v konečnom dôsledku na hospodárskom výsledku. Neopomenuteľnou skutočnosťou je aj to, že takto sa súčasne generuje aj sociálny a trhový rast. Slovensko tak môže získať náskok práve v rozhodujúcej kategórii nadchádzajúceho obdobia a to je dôraz na životné prostredie. Inšpiráciou nám môže byť historický rudný banský priemysel v Kremnicku, Štiavnicku, na Spiši a Gemeri, ktorý sa nespoliehal na fosílnu energiu ale na udržateľné formy energie (zväčša tajchy a iné formy vodnej energie).

Podľa čl. 6 ods.4 Aarhuského dohovoru „Každá Strana umožní včasnú účasť verejnosti v čase, keď sú ešte otvorené všetky možnosti a účasť verejnosti sa môže uskutočniť efektívne.“; podľa čl.6 ods.5 Aarhuského dohovoru „Každá Strana, ak je to primerané, podnecuje potenciálnych žiadateľov, aby zistili zainteresovanú verejnosť, vstúpili s ňou

do diskusie a ešte pred požiadaním o povolenie jej poskytli informáciu o cieľoch ich žiadosti.“. Je právom každého sa zaujímať o životné prostredie a je právom každého intervenovať v prospech jeho zlepšovania a ochrany.
Bez zmien vo vnímaní spoločnosti, štátu, samospráv a investorov sa nikam nepohneme; staré modely fungovania musia nahradiť moderné a zákonom predpokladané. Ide o praktickú aplikáciu quintuple helix modelu (https://en.wikipedia.org/wiki/Quadruple_and_quintuple_innovation_helix_framework), ktorý je základným kameňom zelenej agendy EÚ ako jej základná „kompetenčná“ metodika. Schématicky jeho fungovanie opisujú nasledovné diagramy: prvý z hľadiska „kompetenčného“, druhý z hľadiska funkčného vymedzenia (ten uvádzame až v ďalšom bode vyjadrenia)
.....
V centre – spoločnom prieniku sa stretávajú snahy a úsilie vlády a mestských administratív (government),podnikateľov a investorov (Industry) ako aj odbornej verejnosti a vzdelávacích inštitúcií, vedeckých inštitúcií (Academy) a občianskeho sektora (Civil Society). Všetci pôsobia v životnom prostredí (Environment), ktoré sa už nevníma len ako prírodné prostredie (čo je prekonaný koncept) ale aj ak ako sociálne prostredie, ekonomické prostredie, politické a spoločenské prostredie, kultúrne prostredie a ich súhra. V procesnom znázornení ide o nikdy sa nekončiacu špirálu vzájomného ovplyvňovania sa uvedených aktérov spolupôsobiacich tak, aby sa „človek staral o vlastnú krajinu resp. mesto/dedinu“:

Ak sa budeme všetci správať, ako sme naznačili vyššie, vytvoríme podmienky k udržateľnému rozvoju nielen v územnom či ekologickom slova zmysle ale aj v ekonomickom, sociálnom a hospodárskom slova zmysle. Nie je to prejavom autokratickej snahy ZDS a jeho predsedu vnútiť svoj pohľad na svet, je to snahou o implementáciou oficiálneho modelu fungovania Európskej únie, ktorý sa uplatňuje ako metodika napríklad pri každom vyhodnocovaní projektov financovaných z prostriedkov EÚ.
Akým spôsobom navrhovateľ spolupracuje s obcou a jej obyvateľmi pri realizácii práva na udržateľný sociohospodársky rozvoj a súčasne pri realizácii práva na priaznivé životné prostredie – ktoré ako investor spoluvytvára? Akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť vo všeobecnosti, akým spôsobom vytvára priestor pre obyvateľov obce a akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť z procesu EIA? Akým spôsobom navrhovateľ prispieva k zelenej transformácii hospodárstva a celej spoločnosti založenej na inováciách a vzťahu ku krajine ako predpokladá Európska zelená dohoda (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities- 2019-2024/european-green-deal_sk)? Žiadame, aby primerané prvky zelenej transformácie boli uvedené v podmienkach rozhodnutia.

3) Záväzné stanoviská nie sú k zisťovaciemu konaniu ale k inému konaniu podľa iného osobitného zákona a preto nie sú použiteľné pre potreby zisťovacieho konania, nakoľko nejde o stanovisko podľa §29 ods.9 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
4) Absentuje dendrológia; výrub existujúcich drevín je jedným z najväčších vplyov; podľa §2 písm.e zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie je účelom zisťovacieho konania pripraviť odborný podklad pre následné povoľujúce konania, ktorým je aj výrubové povolenie. Je preto nutné zabezpečiť dendrologický posudok a návrh náhradnej výsadby ako súčasť zámeru resp. ako jeho prílohu.
5) Predmetom konania neboli (okrem nulového variantu) aj dva odlišné realizačné varianty, ktoré by sa od seba líšili rôznou intenzitou a kvalitou vplyvov na životné prostredie tak ako predpokladá §22 ods.6 zákona EIA (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-22.odsek-6). Namietame upustenie od variantného riešenia, ktoré má byť výnimočné; avšak stalo bežnou praxou, ktorej cieľom je liberovať navrhovateľa od environmentálnej zodpovednosti v zmysle §27 ods.1 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. Projekt je možné plánovať v inom dispozičnom riešení či s prijatím lepších a viacerých zmierňujúcich opatrení. Úrad neuviedol dôvody, na základe ktorých dospel k názoru, že je upustenie od variantnosti je výnimočným a v danom prípade nezbytným riešením; úrad v odôvodnení uvádza, že zhodnotil argumenty navrhovateľa uvedené v žiadosti, tieto dôvody v rozhodnutí uvádza ale neuvádza svoje vlastné vyhodnotenie opodstatnenosti takýchto argumentov. Rozhodnutie o upustení od variantného riešenia je preto arbitrárne a svojvoľné, ktorého jediným účelom je umožniť navrhovateľovi vyhnúť sa environmentálnej zodpovednosti a ďalším právnym povinnostiam v tomto smere. Okresný úrad porušil ustanovenia poslednej časti §3 ods.1 Správneho poriadku ako aj poslednej vety §47 ods.3 Správneho poriadku; porušil účel ale aj znenie §22 ods.7 zákona EIA.V konečnom dôsledku nebol dodržaný účel a cieľ konania EIA v zmysle zákona EIA. Na podporu týchto tvrdení odkazujeme na rozsudok Krajského súdu Bratislava sp.zn. 1S/295/2017(https://www.slovlex.sk/vseobecne-sudy-sr/-/ecli/ECLI-SK-KSBA-2018-1017202045_5), ktorého argumentácia je obdobná. Úrad sa nepridŕža výnimočnosti upustenia od variantného riešenia ale stalo sa to jeho bežnou štandardnou praxou, kedy upúšťa od variantného riešenia v podstate pri každom zámere, ktorému je príslušným úradom. Žiadame úrad, aby vrátil zámer na dopracovanie variantných riešení podľa § 22 ods.7 zákona EIA.

6) Podľa §29a zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „Príslušný orgán v rámci posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti a posudzovania zmeny navrhovanej činnosti hodnotí obdobie prípravy navrhovanej činnosti a jej realizácie, a ak je to odôvodnené povahou navrhovanej činnosti, aj etapu jej ukončenia spojeného s likvidáciou, sanáciou alebo rekultiváciou, a to najmä z hľadiska a) únosného zaťaženia územia; b) dôsledkov bežnej činnosti a rizika možných havárií; c) kumulatívnych a súbežne pôsobiacich javov, a to v rôznych časových horizontoch a s prihliadnutím na ich nezvratnosť; d) prevencie, minimalizácie, prípadne kompenzácie priamych a nepriamych vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny na životné prostredie; e) použitých metód hodnotenia a úplnosti informácií; f) porovnania s najlepšími dostupnými technológiami.“ Únosnú mieru zaťaženia v zmysle §12 zákona o životnom prostredí č.17/1992Zb. „určujú medzné hodnoty ustanovené osobitnými predpismi; tieto hodnoty sa určia v súlade s dosiahnutým stavom poznania tak, aby sa neohrozovalo zdravie ľudí a aby sa neohrozovali ďalšie živé organizmy a ostatné zložky životného prostredia.
Medzné hodnoty sa musia určiť s prihliadnu#m na možné kumulatívne pôsobenie alebo spolupôsobenie znečisťujúcich látok a činnosti.“
Žiadame vyhodnotiť pôsobenie kumulatívnych a synergických vplyvov zámeru v rôznych časových horizontoch; v prípade že zámer sa plánuje realizovať v etapách alebo zámer je jednou z etáp „väčšieho“ projektu, žiadame vyhodnotiť kumulatívne a synergické vplyvy celkového projektu a nielen jeho časti.
7) Podľa analýzy MŽP SR, Inštitútu environmentálnej politiky „Vedúci! Obce horia!“ (https://minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/veduci-horia-obce.html) sa lokalita Veľké Zálužie nachádza v 8. stupni ohrozenia horúčavami, 10. stupni ohrozenia suchom a 1. stupni ohrozenia povodňami.
Uvedené prejavy sú prejavmi a dôsledkami klimatickej krízy; úrad preto musí tieto riadne vyhodnotiť a navrhnúť pri tom vhodné adaptačné a mitigačné opatrenie. Pri vyhodnocovaní vplyvov klimatickej krízy a návrhu adaptačných i mitigačných opatrení je potrebné vychádzať z Adaptačnej stratégie SR, kraja ako aj dotknutej obce/mesta. ZDS ďalej v texte uvádza opatrenia, ktoré sa stali na Slovensku príkladmi dobrej praxe. Klimatickú krízu neustále podceňujeme; krátkodobé (politické) záujmy vďaka populistickým politikám často „víťazia“ nad dlhodobými stratégiami (prírodné) zlepšenia globálnych klimatických podmienok smerom k udržateľnej adaptácii (https://shorturl.at/hjlr4). Pre plné pochopenie problému ako aj ďalšie odborné poznatky na túto tému a jej vzťah k hospodárstvu a zvyšovaniu životnej úrovne je možné sa dozvedieť v odbornej štúdii OECD ohľadne klimatických zmien a analýzy bodov z ktorých niet návratu:
https://read.oecd.org/10.1787/abc5a69e-en.
Aké adaptačné a aké mitigačné opatrenia vo vzťahu ku klimatickej kríze navrhovateľ implementuje v projekte? Akým spôsobom sa budú účinne znižovať vplyvy klimatickej krízy?
8) Európska komisia implementuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (https://euobserver.com/climate/152419). Akým spôsobom projekt prispieva k napĺňaniu európskej politiky Fit for 55?
9) Energetická efektivita, je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcť vlastníkom a prevádzkovateľom budov znižovať náklady na pich prevádzku. Približne tri štvrtiny budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej efektívnosti by prinieslo úspory aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. Roku 2030 by mali všetky novopostavené budovy produkovať nulové emisie; pričom do tejto kategórie spadajú aj rekonštrukcie budov. Pri rekonštrukciách je dôraz na kvalitu a hĺbkové systémové rekonštrukcie.
Obnova budov je jedným z pilierov slovenského Plánu obnovy a odolnosti, ktorý ma zabezpečiť zotavenie slovenskej ekonomiky z pandémie COVID-19 a zároveň ho nasmerovať k uhlíkovej neutralite. Preukázanie splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania prevádzkových nákladov spojených s budovami. Viacej informácií ako aj informácie o pripravovanej energetickej smernici: https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energeticke-standardy-aj-pre-existujucebudovy/. V dôsledku požiadavky na udržateľnosť klimatickej infraštruktúry je pri financovaní z európskych zdrojov potrebné už dnes preukázať splnenie budúcich požiadavok, aj keď dnes ešte nie je legislatívne podchytené.
Akým spôsobom zabezpečuje zámer energetickú efektivitu budov ale aj použitých technológií?

Zabudované emisie sú nepriamym vplyvov stavby spôsobenej výrobou stavebných materiálov.

Emisie z vykurovania a chladenia budú klesať s nástupom energeticky úsporných budov a nižšou spotrebou fosílnych palív. Pri ďalšom ozeleňovaní stavebného sektora treba znížiť emisie, ktoré vznikajú pri výrobe stavebného materiálu, pri stavbe budovy a jej demolácií. Sektor budov je v Európskej únii zodpovedný za 36 percent emisií skleníkových plynov.

Doposiaľ sme sa z hľadiska energetickej a emisnej náročnosti zaoberali predovšetkým emisiami pri prevádzke budovy, teda tými, ktoré vznikajú pri vykurovaní a chladení. V minulosti, keď sa nestavali energeticky vysoko efektívne budovy, tvorila fáza prevádzky viac ako 90 percent emisií celého životného cyklu budovy. Keďže európske budovy budú v dôsledku klimatických politík čoraz energeticky účinnejšie a poháňané obnoviteľnými zdrojmi energie, do centra pozornosti sa čoraz viac dostávajú takzvané zabudované emisie. Tie vznikajú pri výrobe stavebných materiálov, pri výstavbe budovy, demolácii a odstránení stavby.
Na vstupoch (výroba stavebných materiálov) ide o nepriamy vplyv na inom mieste, ktorý môže byť predmetom posudzovania iných zámerov (napr. cementáreň a fabrika na výrobu stavebných dielov) a treba uvažovať s tým, aby sa bilancia nezapočítavala dva krát. Na výstupoch je to priamy vplyv v podobe tvorby stavebných odpadov, ktoré je však možné ďalej spracúvať.
Z uvedeného dôvodu žiadame o vyhodnotenie vplyvov celého životného cyklu zámeru a to najmä nepriamych vplyvov pri výrobe stavebných materiálov a priamych vplyvov v dôsledku demolície či dekonštrukcie stavieb či iných častí projektu.

10) Žiadame vyhodnotiť zámer z hľadiska rôznych environmentálnych pohľadov, ktoré sme zverejnili tu: https://enviroportal.org/portfolio-items/vseobecne-pripomienky-zds/. Žiadame však navrhovateľa, aby všeobecne zrozumiteľným spôsobom v doplňujúcej informácii uviedol, ktoré hlavné environmentálne vplyvy identifikoval, aké environmentálne ciele sledoval pri ich riešení sledoval a ako ich navrhuje dosahovať a akými opatreniami zmierňuje svoj zásah do životného prostredia; taktiež aby uviedol všetky argumenty, prečo si považuje svoj projekt za environmentálne prípustný a celospoločensky prospešný.
11) Osobitne žiadame vyhodnotiť vplyvy na nadradenú infraštruktúru (vodovod, kanalizácia, dopravná sieť); za týmto účelom požiadať mesto/obec o informáciu o pláne a časovom rámci ich rozvoja. V tomto kontexte je potrebné spracovať a analyzovať krajinotvorný koncept zasadený do územnoplánovacej dokumentácie (mapových podkladov), z ktorých by bolo zrejmé ako priestorové vedenie a napojenie (ako aj ďalšie priestorové a funkčné súvislosti), na ktoré by sa dali aplikovať kapacitné ukazovatele ako aj ďalšie ukazovatele podľa osobitných právnych predpisov vyhodnocujúcich prahové hodnoty miery zaťaženia daného územia predmetnou ľudskou činnosťou. Je potrebné spracovať a analyzovať dopravno-kapacitné vyhodnotenie širších dopravných súvislostí; rovnako ako vyhodnotenie kapacitných možností ďalšej technickej infraštruktúry.
12) Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu vôd podľa čl.4 Smernice o vodách č.2000/60/ES a to aj spôsobom predpokladaným v §16 vodného zákona a nariadením č.269/2010 Z.z. Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom (§16a ods.3 vodného zákona) alebo znaleckým posudkom (§17 ods.7 zákona o znalcoch). Pri tomto vyhodnotení žiadame vyhodnotiť, akým spôsobom sa prispeje k plneniu celkových cieľov Smernice o vodách za región a celé Slovensko.
Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu vôd; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil.
13) Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu ovzdušia podľa §5 až §7 zákona o ovzduší a §27 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. v spojení s regulačnými ustanoveniami vyhlášky o verejnom zdraví č.549/2007 Z.z. . Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom emisno-imisného posudku (§19 zákona o ovzduší) a akustického posudku (§6 vyhlášky č.549/2007 Z.z.) alebo znaleckým posudkom v príslušnom odbore (§17 ods.7 zákona o znalcoch). Tieto posudky navrhnú aj prahové hodnoty na dosiahnutie dobrého stavu ovzdušia pre daný projekt.
Na Slovensku ani jedno mesto nespĺňa limity a regulácie Svetovej zdravotníckej organizácie (https://primar.sme.sk/c/22885029/slovensko-ovzdusie-znecistenie-normy-zdravie.html) a aj najmenej
znečistené mestá (napr. Bratislava a Senica) prekračujú normu 2 až 3 násobne. Nadmerné znečistenie znižuje kvalitu života a ohrozuje predčasnými smrťami významnú časť obyvateľstva.
Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu ovzdušia; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil a zdroje znečistenia ovzdušia kumulatívne tieto hodnoty neprekročili.

14) Žiadame vyhodnotiť vplyvy prípadných zdrojov elektromagnetického žiarenia podľa §28 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. ako aj vyhodnotiť vplyvy optického žiarenia podľa §29 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z.
15) Žiadame vyriešiť a zabezpečiť odpadové hospodárstvo v súlade so zákonom o odpadoch a uviesť akým spôsobom je zabezpečená zodpovednosť pôvodcu odpadu.
16) Žiadame v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber:
• komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou • kovov označeného červenou farbou • papiera označeného modrou farbou • skla označeného zelenou farbou • plastov označeného žltou farbou • bio-odpadu označeného hnedého farbou
17) Podľa §17 ods.1 zákona o životnom prostredí (https://www.slov-lex.sk/pravnepredpisy/ SK/ ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17.odsek-1) má navrhovateľ povinnosť priamo pri zdroji aplikovať zmierňujúce a kompenzačné opatrenia. Žiadame, aby tieto boli jednoznačne v rozhodnutí identifikované a určené ako záväzné podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa §29 ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (https://www.slov-lex.sk/pravnepredpisy/
SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-13). Zoznam environmentálnych opatrení odporúčaných našim združením nájdete tu: https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne opatrenia-zds/.

Stanovenie podmienok podľa §29 ods.13 zákona EIA je uloženie povinnosti vecného plnenia voči životnému prostrediu ako subjektu práva sui generis, ktorým sa eliminuje alebo zmierňuje ujma na životnom prostredí ako subjektu práva sui generis. Takýto výklad vyplýva ako z §2 písm.d zákona EIA ale aj z ustanovenia §17 ods.1 zákona o životnom prostredí ale aj z konceptu súdnej ochrany životného prostredia (vymáhateľnosť práv životného prostredia ako subjektu práva sui generis) podľa §178 ods.3 SSP. Verejnosť a dotknutá verejnosť (vrátane ZDS) teda neháji svoje vlastné práva a záujmy ale práva a záujmy samotného životného prostredia. Pre uloženie povinnosti vecného plnenia je v zmysle zákona požiadavka jednoznačnosti a určitosti čo do rozsahu a druhu vecného plnenia; podľa §47 ods.2 správneho poriadku musí byť taktiež uvedený časový termín, do ktorého má byť tá-ktorá podmienka splnená.
Uložením povinnosti vecného plnenia vzniká verejnoprávny záväzkový vzťah, v ktorom je povinným navrhovateľ a oprávneným je životné prostredie sui generis reprezentované verejnosťou (v danom prípade aj ZDS). Ide o záväzkový vzťah v zmysle definície §488 Občianskeho zákonníka, ktorý v súlade s §489 Občianskeho zákonníka vzniká verejnoprávnym titulom – rozhodnutím orgánu verejnej moci ako „záväzok vznikajúci z iných okolností uvedených v zákone“.
Z uvedeného dôvodu je potrebné v konaní presne identifikovať environmentálnu ujmu v dôsledku predmetného zámeru ako aj jednoznačne a zrozumiteľne rozhodnúť o environmentálnych opatreniach, ktorými sa má táto ujma kompenzovať a predchádzať sa jej zväčšovaniu; v tomto ohľade sa vyžaduje aj súčinnosť navrhovateľa aby sám navrhol takéto opatrenia v samotnom zámere a/alebo v doplňujúcej informácii a následne odbornou diskusiou s verejnosťou a dotknutými orgánmi sa ustálil finálny rozsah opatrení aj na základe výsledkov tejto odbornej diskusie.

18) Žiadame úrad, aby ako podmienky rozhodnutia uložil aj podmienku realizácie prvkov modrozelenej infraštruktúry (dažďové záhrady, zelené alebo biosolárne strechy, zelené fasády, retenčné alebo poloretenčné parkoviská, zelené rigoly, izolačná zelená stena a podobne); treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_jirivitek.pdf):
* Zakladanie mestských parkov a výsadba stromov; treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (https:// www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_davidhora.pdf)
* Rašeliniská
https://dennikn.sk/2932824/na-orave-sa-zachovalo-vzacne-raselinisko-vacsinu-takych-sme-znicili-terazmohli-zadrziavat-vodu-v-krajine-reportaz/
• Dažďové záhrady
Dažďové záhrady zadržiavajú vodu, čím pomáhajú udržiavať vodu v krajine a teda je to prevencia pred suchom, zachovávajú prirodzenú vodnú bilanciu a súčasne sú protipovodňovým opatrením a to nehovoríme o estetickej funkcionalite a ekostyabilizačnej úlohe.

• Biosolárne strechy
Zelené strechy sú efektívnou strešnou krytinou s výbornými izolačnými vlastnosťami, čím prirodzene
prispievajú k zabezpečeniu optimálnych vnútorných podmienok bez energetických dotácií; fotovoltická elektráreň navyše znižuje energetickú závislosť a prispieva k pozitívnej energetickej bilancii. Vďaka vegetačnému povrchu sa súčasne územie nestáva tepelným ostrovom, s dažďovými vodami sa prirodzene nakladá.

• Zelené fasády
Zelené fasády sú prirodzenou tepelnou izoláciou a tienidlom pred prehrievaním budov, čím prispievajú k tepelnej pohode v interiéri a tak aj znižujú potrebu na tepelnú reguláciu vnútorného prostredia, čím prispievajú k znižovaniu energetickej potreby. Prispievajú k odstraňovaniu tepelných ostrovov v území.

• Retenčné a zelené parkoviská
Zelené strechy parkovísk a iných vodorovných stavieb a spevnených plôch zabezpečujú bezpečné nakladanie s dažďovými vodami z povrchového odtoku prirodzenou plošnou infiltráciou do podložia, čím prispievajú k zachovaniu vody v území, zachovaniu prirodzenej vodnej bilancie ako aj predchádzajú prehrievaniu územia a vzniku tepelných ostrovov; sú prirodzeným a efektívnym protipovodňovým opatrením.

• Realizácia výsadby vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia.
• Parkovacie státia samotné prekryť popínavými rastlinami na nosných konštrukciách z oceľových laniek.

Žiadame vyššie uvedené informácie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestych hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • územná stabilita biodiverzity; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť relevantné merateľné ukazovatele, ktoré budú následne vyhodnotené aj z hľadiska miery zaťaženia životného prostredia v dotknutom území v zmysle §12 zákona o životnom prostredí porovnaním predpokladaných a prahových hodnôt relevantných ukazovateľov regulovaných osobitnými právnymi predpismi.
Za účelom zabezpečenia efektivity posúdenia vplyvov zámeru na životné prostredie, žiadame konzultovať projekt s verejnosťou. Konzultáciu je možné vykonať úradne ako ústne pojednávanie alebo mimoúradne pracovným stretnutím, kedy závery posielame okresnému úradu vo forme stručnej zápisnice. Konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: h#ps://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk.
• Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme nezasielať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk.
• Zásady Integrity konania ZDS: https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/
• Environmentálne princípy činnosti ZDS: https://enviroportal.org/por#olio-items/environmentalne-principycinnosti-zds/ ZDS je inštitúciou, ktorá zasvätila svoju činnosť dôslednej ochrane životného prostredia a jeho neustáleho zlepšovania. Snaží sa o faktické zlepšovanie životného prostredia komunikáciou a osvetou medzi všetkými, kto do neho zasahuje ale zasadzuje sa aj o právnu ochranu
životného prostredia účasťou v povoľovacích konaniach (https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=FD287398550734C849BF16BBBA89), kde je neštátnym kontrolórom vecnej a právnej správnosti rozhodnutí úradov t.j. aby úrady rozhodovali tak, že ďalší socio-ekonomický rozvoj je v symbióze s rozvojom a ochranou životného prostredia, čím sa snaží o Zelenú transformáciu Slovenska ako súčasti európskej Zelenej transformácie (https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transi#on_sk) a to výlučne prostredníctvom budovania materiálneho právneho štátu v tejto oblasti. ZDS je bez politickej afiliácie a nemá žiadnu politickú agendu. ZDS má za to, že životné prostredie patrí všetkým a záujem na jeho zlepšovaní si nikto nemôže privlastňovať a to ani biznisovo ale ani politicky. Životné prostredie patrí všetkým ľuďom bez rozdielu a záujem na jeho zlepšovaní je právom každého a všetkých.
Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

Stanovisko príslušného orgánu:

Vzhľadom k tomu, že v procese zisťovacieho konania si verejnosť uplatnila pripomienky, ktoré bolo treba zodpovedať navrhovateľom, príslušný orgán vyzval navrhovateľa listom č. OU-NR-OSZP3-2023/058005 -012 zo dňa 21.12.2023 o zaujatie stanoviska k pripomienkam verejnosti.

Príslušný orgán si potreboval objasniť niektoré požiadavky vyplývajúce z niektorých doručených stanovísk dotknutých orgánov , príslušný orgán vyzval v tom istom liste č. OU-NR-OSZP3-2023/058005 -012 zo dňa 21.12.2023 navrhovateľa na doplnenie informácií podľa § 29 ods.10 zákona EIA/SEA, ktoré boli nevyhnutné na rozhodovanie o tom, či sa navrhovaná činnosť bude, alebo nebude posudzovať podľa zákona EIA/SEA.

Dňa 09.01.2024 navrhovateľ listom č. 20-1/2024 doplnil požadované informácie a príslušný orgán ich zaslal na vyjadrenie listom č. OU-NR-OSŽP3-2024/006359-014 zo dňa 11.01.2024 všetkým účastníkom procesu vrátane verejnosti. Doplňujúce informácie boli zverejnené na stránke MŽP SR tu :
https://www.enviroportal.sk/eia/detail/psychiatricka-nemocnica-velke-zaluzie-novy-pavilon.

Správny orgán dňa 09.01.2024 prijal stanovisko navrhovateľa k požiadavkám verejnosti, v ktorom vysvetľuje jednotlivé pripomienky a na základe tohto stanoviska v spojitosti s údajmi uvedenými v zámere navrhovanej činnosti, na základe vykonaných konzultácií a doplňujúcich informácií správny orgán uvádza nasledovné:

Združeniu domových samospráv vyplýva v zmysle §24 ods.2 zákona EIA č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie postavenie dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie a postavenie účastníka následných povoľovacích konaní. Predkladáme Stanovy Združenia domových samospráv:
https://online.fliphtml5.com/txsmk/xtdt/, výpis z registra občianskych združení MV SR:
https://ives.minv.sk/rmno/detail?
id=7hBEUOI3nhVqv7v56IrqvrxmDXCpt3nJ9NDcV62g3KF8WvĬvcBt0qZVTPjMKk19 a potvrdenie o pridelení IČO: ttps://online.fliphtml5.com/txsmk/ahnt/.

Pre elektronickú komunikáciu používajte mail: eia@samospravydomov.org
Pre písomný styk použite elektronickú schránku Združenia domových samospráv na ÚPVS slovensko.sk.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Akceptuje sa.

1) V dôsledku nutnosti zabezpečenia dobrého stavu životného prostredia je nutné vnímať proces EIA ako ex ante analýzu toho, čo všetko je potrebné splniť, aby sa dobrý stav životného prostredia zabezpečil počas celej životnosti projektu a aby sa v horizontoch 2035, 2040 a 2050 dosiahli európske a globálne klimatické a energetické ciele; najmä čo sa týka uhlíkovej neutrality a energetickej bezpečnosti. V tomto smere je potrebné aj určovať podmienky; nie sú len kompenzáciou za primárny zásah do životného prostredia ale aj ako environmentálne opatrenia, ktoré budú zabezpečovať vysokú úroveň ochrany životného prostredia aj v budúcnosti.
Pýtame sa preto, aké opatrenia pripravuje navrhovateľ už dnes, aby v budúcnosti bol v súlade s environmentálnou reguláciou podľa európskej ale aj slovenskej legislatívy? Aké najlepšie dostupné techniky (BAT) v tomto smere implementuje?

Vyjadrenie navrhovateľa :
Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti (výstavba zdravotníckeho pavilónu v areáli Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie) uvedenú požiadavku hodnotíme ako nerelevantnú.
IZ výstavby nového Pavilónu nezvyšuje lôžkovú kapacitu Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie (ďalej len PNVZ). Zámerom je humanizovať lôžkovú časť v budove Kaštieľ. Vybudovaním nového pavilónu sa uvoľnia lôžka mnohoposteľových izieb (4 a viac lôžkové). Nový Pavilón bude pripojený už z existujúcich inžinierskych sietí (kanalizačná prípojka vedúca do vlastnej ČOV, SV z vlastného vrtu (bez navýšenia spotreby SV - nedochádza k navýšeniu počtu lôžok, a dodávka tepla na TÚV si nemocnica zabezpečuje predohrevom TÚV zo 165 solárnych panelov, teplo na ÚK z vlastnej plynovej kotolne je osadená modernými kondenzačnými kotlami fi Siemens zn. Vitoplex. Samotná budova bude riešená ako stavba energeticky samostatná. Na streche budú inštalované fotovoltické panely o výkone cca 50kW a aj tepelné čerpadlá (vzduch- vzduch) zabezpečujúce rekuperáciu a ventiláciu vzduchu v objekte.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Príslušný orgán nesúhlasí s požiadavkou, ako nerelevantnou, súhlasí s iniciatívou verejnosti dosahovať dobrý stav životného prostredia a navrhuje investorovi opatrenia pre dosiahnutie súladu s environmentálnou reguláciou nasledovne:

Investor kontinuálne sleduje a analyzuje environmentálnu legislatívu.
Investor včasne identifikuje príležitosti zmeniť predmety alebo procesy na "zelené".
Investor realizuje zelené investície (financovanie obnoviteľných zdrojov energie..)
Investor sa aktívne zúčastňuje a spolupracuje s regulačnými orgánmi, mimovládnymi organizáciami a pod.
Medzi veľmi dôležitý aspekt pri environmentálnych opatreniach je zabezpečenie odborného vzdelávania a zvyšovanie povedomia zamestnancov o environmentálnych otázkach.

Navrhovateľ implementuje BAT technológiu, napr.využitím fotovoltických panelov, alebo využitím kondenzačných kotlov kategórie, aby bolo možné dosiahnuť také hodnoty znečistenia, ktoré sú čo najviac pod limitnými hodnotami stanovené v osobitných zákonoch... Hlavným cieľom BAT technológie je zníženie emisií a zvýšenie energetickej efektivity. V tomto prípade teda môžeme považovať využitie fotovoltických panelov za preukázanú BAT technológiu. Ako ďalším príkladom BAT technológie je aj systém na úpravu odpadových vôd (ČOV psychiatrickej nemocnice).

2) Medzi ľudské práva tretej generácie patrí právo na priaznivé životné prostredie (http://ludskeprava.euroiuris.sk/index.php?link=gen_lud_prav); medzi tieto práva však patrí aj právo na hospodársky a sociálny rozvoj. Je potrebné spracovať projekt tak, aby realizoval obe tieto práva súčasne a nekládol ich do vzájomnej kolízie. Z tohto dôvodu je potrebné projekt zanalyzovať aj z hľadiska plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja ako aj obce. Osobitne je potrebné vyhodnotiť vplyv Európskej zelenej dohody (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk) a možnosti jej uplatnenia.
ZDS tvrdí (podobne ako Európska komisia) že ekonomika nemusí byť v rozpore s ekológiou ale majú sa vzájomne dopĺňať; ako sme opakovane uviedli, toto je dokonca ústavným princípom, ktorý sa doteraz nedarí plne napĺňať. Predseda ZDS je autorom interpretácie rozvinutia produkčnej funkcie Y(X)=f(C)+f(L)+f(A); t.j. produkcia sa rovná kombinácii funkcií výrobných faktorov kapitálu, práce a pôdy. Nazdávame sa, že tak ako kapitál je nositeľom trhovej ekonomiky, práca je nositeľom sociálneho rozmeru, tak pôda je nositeľkou environmentálneho rozmeru. ZDS tak presadzuje myšlienku zelenej transformácie hospodárstva tak, aby bola konkurencieschopnou modernou ekonomikou s tým, že túto transformáciu vidíme prostriedkami ekologického zlepšovania nielen samotného prostredia, ale aj ekologizácie samotnej výroby. Iným slovom, konkurenčnú výhodu môže získať ten, ktorý vhodne investuje do životného prostredia, čo sa mu súčasne vráti na produktivite a teda v konečnom dôsledku na hospodárskom výsledku. Neopomenuteľnou skutočnosťou je aj to, že takto sa súčasne generuje aj sociálny a trhový rast. Slovensko tak môže získať náskok práve v rozhodujúcej kategórii nadchádzajúceho obdobia a to je dôraz na životné prostredie. Inšpiráciou nám môže byť historický rudný banský priemysel v Kremnicku, Štiavnicku, na Spiši a Gemeri, ktorý sa nespoliehal na fosílnu energiu ale na udržateľné formy energie (zväčša tajchy a iné formy vodnej energie).
Podľa čl. 6 ods.4 Aarhuského dohovoru „Každá Strana umožní včasnú účasť verejnosti v čase, keď sú ešte otvorené všetky možnosti a účasť verejnosti sa môže uskutočniť efektívne.“; podľa čl.6 ods.5 Aarhuského dohovoru „Každá Strana, ak je to primerané, podnecuje potenciálnych žiadateľov, aby zistili zainteresovanú verejnosť, vstúpili s ňou do diskusie a ešte pred požiadaním o povolenie jej poskytli informáciu o cieľoch ich žiadosti.“. Je právom každého sa zaujímať o životné prostredie a je právom každého intervenovať v prospech jeho zlepšovania a ochrany.
Bez zmien vo vnímaní spoločnosti, štátu, samospráv a investorov sa nikam nepohneme; staré modely fungovania musia nahradiť moderné a zákonom predpokladané. Ide o praktickú aplikáciu quintuple helix modelu (https://en.wikipedia.org/wiki/Quadruple_and_quintuple_innovation_helix_framework), ktorý je základným kameňom zelenej agendy EÚ ako jej základná „kompetenčná“ metodika. Schématicky jeho fungovanie opisujú nasledovné diagramy: prvý z hľadiska kompetenčného“, druhý z hľadiska funkčného vymedzenia (ten uvádzame až v ďalšom bode vyjadrenia):

V centre – spoločnom prieniku sa stretávajú snahy a úsilie vlády a mestských administratív (government), podnikateľov a investorov (Industry) ako aj odbornej verejnosti a vzdelávacích inštitúcií, vedeckých inštitúcií (Academy) a občianskeho sektora (Civil Society). Všetci pôsobia v životnom prostredí (Environment), ktoré sa už nevníma len ako prírodné prostredie (čo je prekonaný koncept) ale aj ak ako sociálne prostredie, ekonomické prostredie, politické a spoločenské prostredie, kultúrne prostredie a ich súhra.
V procesnom znázornení ide o nikdy sa nekončiacu špirálu vzájomného ovplyvňovania sa uvedených aktérov spolupôsobiacich tak, aby sa „človek staral o vlastnú krajinu resp. mesto/dedinu“
.....

Ak sa budeme všetci správať, ako sme naznačili vyššie, vytvoríme podmienky k udržateľnému rozvoju nielen v územnom či ekologickom slova zmysle ale aj v ekonomickom, sociálnom a hospodárskom slova zmysle. Nie je to prejavom autokratickej snahy ZDS a jeho predsedu vnútiť svoj pohľad na svet, je to snahou o implementáciou oficiálneho modelu fungovania Európskej únie, ktorý sa uplatňuje ako metodika napríklad pri každom vyhodnocovaní projektov financovaných z prostriedkov EÚ.
Akým spôsobom navrhovateľ spolupracuje s obcou a jej obyvateľmi pri realizácii práva na udržateľný socio-hospodársky rozvoj a súčasne pri realizácii práva na priaznivé životné prostredie – ktoré ako investor spoluvytvára? Akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť vo všeobecnosti, akým spôsobom vytvára priestor pre obyvateľov obce a akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť z procesu EIA? Akým spôsobom navrhovateľ prispieva k zelenej transformácii hospodárstva a celej spoločnosti založenej na inováciách a vzťahu ku krajine ako predpokladá Európska zelená dohoda (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk)? Žiadame, aby primerané prvky zelenej transformácie boli uvedené v podmienkach rozhodnutia.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Z navrhovanej činnosti vyplýva, že jej realizácia nebude mať žiadny negatívny vplyv na hospodársky a sociálny rozvoj obce či kraja. Účelom procesu EIA je preukázať, že navrhovaná činnosť má akceptovateľný vplyv na životné prostredie a ľudské zdravie, čo je opísané v predmetnom zámere navrhovanej činnosti, ktorý bol spracovaný v súlade s požiadavkami zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, v zmysle prílohy č. 9.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Zelená tranzícia je komplexný proces prechodu na ekonomiku s nízkymi emisiami uhlíka a s odolnosťou voči klimatickým zmenám. Tento prechod zahŕňa dekarbonizáciu energetického systému, zníženie emisií, udržateľnú doprava, zelenú infraštruktúru a nakoniec aj zmenu správania spotrebiteľov.
V tejto konkrétnej navrhovanej činnosti, navrhovateľ prispeje k zelenej transformácií hospodárstva realizovaním prvku modrozelenej infraštruktúry. Príslušný orgán zaviazal navrhovateľa realizovaním min. jedného takéhoto prvku.

3) Záväzné stanoviská nie sú k zisťovaciemu konaniu ale k inému konaniu podľa iného osobitného zákona a preto nie sú použiteľné pre potreby zisťovacieho konania, nakoľko nejde o stanovisko podľa §29 ods.9 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Predmetné stanoviská uvedené v zámere navrhovanej činnosti predstavujú vyjadrenia a stanoviská vyžiadané pred vypracovaním zámeru navrhovanej činnosti.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Podľa Prílohy č. 9 zákona EIA/SEA je v bode VII č. 2 uvedené, že doplňujúce informácie k zámeru, sú aj vyjadrenia a stanoviská vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru. Z tohto pohľadu sú uvedené stanoviská doložené v súlade so zákonom EIA/SEA.

4) Absentuje dendrológia; výrub existujúcich drevín je jedným z najväčších vplyvov; podľa §2 písm. e zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie je účelom zisťovacieho konania pripraviť odborný podklad pre následné povoľujúce konania, ktorým je aj výrubové povolenie. Je preto nutné zabezpečiť dendrologický posudok a návrh náhradnej výsadby ako súčasť zámeru resp. ako jeho prílohu.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Dendrologický posudok a s ním súvisiaca náhradná výsadba bude bližšie špecifikovaná v ďalšom stupni projektovej dokumentácie a v rámci územného a stavebného konania.Dendrologický posudok spracovaný v 11/2015 „Ateliér Dobrucká s.r.o.“ pre celý park (pre plánovanú výstavbu parc.č. 11/31a 11/101). K vydaniu ÚR bude dendrologický posudok aktualizovaný.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Príslušný orgán si v konaní vyžiadal spracovanie nového aktuálneho dendrologického posudku, tento bol doložený do spisu dňa 09.02.2024.

5) Predmetom konania neboli (okrem nulového variantu) aj dva odlišné realizačné varianty, ktoré by sa od seba líšili rôznou intenzitou a kvalitou vplyvov na životné prostredie tak ako predpokladá §22 ods.6 zákona EIA (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-22.odsek-6). Namietame upustenie od variantného riešenia, ktoré má byť výnimočné; avšak stalo bežnou praxou, ktorej cieľom je liberovať navrhovateľa od environmentálnej zodpovednosti v zmysle §27 ods.1 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. Projekt je možné plánovať v inom dispozičnom riešení či s prijatím lepších a viacerých zmierňujúcich opatrení. Úrad neuviedol dôvody, na základe ktorých dospel k názoru, že je upustenie od variantnosti je výnimočným a v danom prípade nezbytným riešením; úrad v odôvodnení uvádza, že zhodnotil argumenty navrhovateľa uvedené v žiadosti, tieto dôvody v rozhodnutí uvádza ale neuvádza svoje vlastné vyhodnotenie opodstatnenosti takýchto argumentov. Rozhodnutie o upustení od variantného riešenia je preto arbitrárne a svojvoľné, ktorého jediným účelom je umožniť navrhovateľovi vyhnúť sa environmentálnej zodpovednosti a ďalším právnym povinnostiam v tomto smere. Okresný úrad porušil ustanovenia poslednej časti 4 §3 ods.1 Správneho poriadku ako aj poslednej vety §47 ods.3 Správneho poriadku; porušil účel ale aj znenie §22 ods.7 zákona EIA.V konečnom dôsledku nebol dodržaný účel a cieľ konania EIA v zmysle zákona EIA. Na podporu týchto tvrdení odkazujeme na rozsudok Krajského súdu Bratislava sp.zn. 1S/295/2017 (https://www.slov-lex.sk/vseobecne-sudy-sr/-/ecli/ECLI-SK-KSBA-2018-1017202045_5), ktorého argumentácia je obdobná. Úrad sa nepridŕža výnimočnosti upustenia od variantného riešenia ale stalo sa to jeho bežnou štandardnou praxou, kedy upúšťa od variantného riešenia v podstate pri každom zámere, ktorému je príslušným úradom.
Žiadame úrad, aby vrátil zámer na dopracovanie variantných riešení podľa §22 ods.7 zákona EIA.

Vyjadrenie navrhovateľa:
V rámci § 22 ods. 1) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie je potrebné doručiť príslušnému orgánu zámer s náležitosťami podľa odsekov 3 až 5, ktorý obsahuje nulový variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala a aspoň jeden variant navrhovanej činnosti, pričom táto požiadavka bola navrhovateľom splnená. Na základe vyššie uvedeného, danú požiadavku hodnotíme ako nerelevantnú.

Vyjadrenie príslušného orgánu: Po doručení stanoviska verejnosti, príslušný orgán vyžiadal od navrhovateľa dopracovať nový variant činnosti, listom č.OU-NR-OSZP3-2024/006359-016 zo dňa 17.01.2024.
Na základe vykonaných konzultácií medzi príslušným orgánom a navrhovateľom, príslušný orgán zistil, že výsledný variant činnosti, ktorý bol popísaný v zámere navrhovanej činnosti, je vzhľadom na konzultácie vedené s KPÚ Nitra, vzhľadom na pamiatkový objekt národnej kultúrnej pamiatky, najvhodnejší. Realizáciou tohto konkrétneho variantu, nie sú ohrozené žiadne zložky ŽP. Naopak, uvedená stavba bola riešená v komplexnosti na už existujúce pavilóny nemocnice a na jestvujúce areálové komunikácie, v logike súčasných trás.. Stavba bola lokalizovaná popísaným spôsobom aj vzhľadom na dotvorenie okolia stavby parkovou úpravou, toto všetko bolo podmienené dôrazom na to, že sa jedná o obnovu časti národnej kultúrnej pamiatky. V spojitosti so všetkými súvislosťami, novými doloženými podkladmi a vykonanými konzultáciami, (Konečné umiestnenie na parcele č.11/31 a 11/101 bolo na základe rozhodnutí č. KPUNR- 2023/3730-2/13487/ULR zo dňa 16.3.2023 a KPUNR-2023/17188-2/78034/ULR zo dňa 24.10.2023)
príslušný orgán dospel k záveru, že doplnenie nového variantu nebude požadovať.

6) Podľa §29a zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „Príslušný orgán v rámci posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti a posudzovania zmeny navrhovanej činnosti hodnotí obdobie prípravy navrhovanej činnosti a jej realizácie, a ak je to odôvodnené povahou navrhovanej činnosti, aj etapu jej ukončenia spojeného s likvidáciou, sanáciou alebo rekultiváciou, a to najmä z hľadiska a) únosného zaťaženia územia; b) dôsledkov bežnej činnosti a rizika možných havárií; c) kumulatívnych a súbežne pôsobiacich javov, a to v rôznych časových horizontoch a s prihliadnutím na ich nezvratnosť; d) prevencie, minimalizácie, prípadne kompenzácie priamych a nepriamych vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny na životné prostredie; e) použitých metód hodnotenia a úplnosti informácií; f) porovnania s najlepšími dostupnými technológiami.“ Únosnú mieru zaťaženia v zmysle §12 zákona o životnom prostredí č.17/1992Zb. „určujú medzné hodnoty ustanovené osobitnými predpismi; tieto hodnoty sa určia v súlade s dosiahnutým stavom poznania tak, aby sa neohrozovalo zdravie ľudí a aby sa neohrozovali ďalšie živé organizmy a ostatné zložky životného prostredia. Medzné hodnoty sa musia určiť s prihliadnutím na možné kumulatívne pôsobenie alebo spolupôsobenie znečisťujúcich látok a činností.“
Žiadame vyhodnotiť pôsobenie kumulatívnych a synergických vplyvov zámeru v rôznych časových horizontoch; v prípade že zámer sa plánuje realizovať v etapách alebo zámer je jednou z etáp „väčšieho“ projektu, žiadame vyhodnotiť kumulatívne a synergické vplyvy celkového projektu a nielen jeho časti.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Navrhovaná činnosť nebude mať významné kumulatívne ani synergické environmentálny vplyvy na prevádzku navrhovateľa. Navrhovaná činnosť sa neplánuje realizovať v etapách, resp. nie je jednou z etáp väčšieho projektu. Výstavba je plánovaná v jednej etape. Zhotovením nového pavilónu predpokladáme zvýšenie atraktívnosti a kvality poskytovania zdravotnej starostlivosti v nových priestoroch a zlepšenie pracovných podmienok pre zdravotný personál, ktorí dochádzajú do práce z celého okolitého regiónu. Vybudovaním nového pavilónu sa čiastočne naplnia ciele humanizácie lôžkových kapacít pre psychiatrických pacientov (dôjde k 25% -nej redukcii viacposteľových izieb na jedno a dvojlôžkové izby so samostatným sociálnym zázemím).

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Identifikované vplyvy navrhovanej činnosti boli zrozumiteľným spôsobom uvedené v preloženom zámere na strane č. 44 až 52. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva boli popísané v súlade s prílohou č. 9 k zákonu EIA/SEA. OÚ Nitra v rámci odôvodnenia tohto rozhodnutia vyhodnotilo očakávané vplyvy navrhovanej činnosti z hľadiska ich významu a vlastností, a na základe ich identifikácie a predpokladanej významnosti rozhodlo v súlade s ustanoveniami § 29 ods. 2 a 3 zákona tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.
Navrhovateľ je taktiež povinný realizovať navrhovanú činnosť v súlade s platnou legislatívou, ktorej dodržiavaním sa zabezpečí prijatie takých opatrení, ktorými sa zmiernia možné nepriaznivé vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie.

7) Podľa analýzy MŽP SR, Inštitútu environmentálnej politiky „Vedúci! Obce horia!“ (https://minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/veduci-horia-obce.html) sa lokalita Veľké Záluzie nachádza v 8. stupni ohrozenia horúčavami, 10. stupni ohrozenia suchom a 1. stupni ohrozenia povodňami.
Uvedené prejavy sú prejavmi a dôsledkami klimatickej krízy; úrad preto musí tieto riadne vyhodnotiť a navrhnúť pri tom vhodné adaptačné a mitigačné opatrenie. Pri vyhodnocovaní vplyvov klimatickej krízy a návrhu adaptačných i mitigačných opatrení je potrebné vychádzať z Adaptačnej stratégie SR, kraja ako aj dotknutej obce/mesta. ZDS ďalej v texte uvádza opatrenia, ktoré sa stali na Slovensku príkladmi dobrej praxe.
Klimatickú krízu neustále podceňujeme; krátkodobé (politické) záujmy vďaka populistickým politikám často „víťazia“ nad dlhodobými stratégiami (prírodné) zlepšenia globálnych klimatických podmienok smerom k udržateľnej adaptácii (https://shorturl.at/hjlr4). Pre plné pochopenie problému ako aj ďalšie odborné poznatky na túto tému a jej vzťah k hospodárstvu a zvyšovaniu životnej úrovne je možné sa dozvedieť v odbornej štúdii OECD ohľadne klimatických zmien a analýzy bodov z ktorých niet návratu: https://read.oecd.org/10.1787/abc5a69e-en.
Aké adaptačné a aké mitigačné opatrenia vo vzťahu ku klimatickej kríze navrhovateľ implementuje v projekte? Akým spôsobom sa budú účinne znižovať vplyvy klimatickej krízy?

Vyjadrenie navrhovateľa :
V projekte sú zahrnuté technologické procesy získavania zelenej energie inštalovaním fotovoltických panelov na výrobu elektrickej energie. Ich inštalácia na strechu Pavilónu odstraňuje dodatočný záber pôdy. Tento návrh zoslabuje požiadavku na dodatočné zdroje tvoriace zdroj skleníkových plynov a je to aktívne prispôsobenie sa meniacemu prostrediu. Fotovoltika je čistá energia s veľmi nízkou uhlíkovou stopou.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Adaptačné opatrenia pomáhajú sa prispôsobiť vplyvom klimatických zmien a mitigačné opatrenia sa zameriavajú na znižovanie emisií skleníkových plynov. Obe opatrenia musia ísť ruka v ruke. Navrhovateľ ako mitigačné opatrenie realizuje fotovoltaiku a ako adaptačné opatrenie bude realizovaná výsadba stromov, v tomto rozhodnutí uvedená podmienke č. 5.

8) Európska komisia implementuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (https://euobserver.com/climate/152419).
Akým spôsobom projekt prispieva k napĺňaniu európskej politiky Fit for 55?

Vyjadrenie navrhovateľa :
Prevádzkovanie navrhovanej činnosti bude podliehať opatreniam vyplývajúcim z legislatívnych podmienok zákona č. 146/2023 Z. z. o ovzduší a jeho vykonávacích predpisov, čím budú prevádzkovateľom splnené všetky relevantné

požiadavky v oblasti ochrany ovzdušia. Navrhovateľ sa však samozrejme intenzívne usiluje o dosahovanie celospoločenskej snahy o znižovanie uhlíkových emisií.
Pri výstavbe nového Pavilónu je už zohľadnená požiadavka na zníženie energetickej náročnosti budovy, keď budova získa certifikát AO.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Balík Fit for 55 je súbor návrhov na revíziu a aktualizáciu právnych predpisov Európskej únie a na zavedenie nových iniciatív, ktorými sa má zabezpečiť, aby politiky Európskej únie zodpovedali cieľom v oblasti klímy, na ktorých sa dohodla Rada a Európsky parlament. Podľa európskeho právneho predpisu v oblasti klímy je dosiahnutie cieľa Európskej únie v oblasti klímy, ktorým je zníženie emisií Európskej únie do roku 2030 aspoň o 55 %, právnym záväzkom. Balík Fit for 55 teda zahŕňa legislatívne návrhy a politické iniciatívy na dosiahnutie tohto cieľa, pričom navrhovateľ je pri realizácii navrhovanej činnosti povinný postupovať v súlade s platnou legislatívou. Navrhovateľ uviedol, že s cieľom zníženia uhlíkovej stopy bude inštalovaná na streche fotovoltická sústava.

9) Energetická efektivita, je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcť vlastníkom a prevádzkovateľom budov znižovať náklady na pich prevádzku. Približne tri štvrtiny budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej efektívnosti by prinieslo úspory aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. Roku 2030 by mali všetky novopostavené budovy produkovať nulové emisie; pričom do tejto kategórie spadajú aj rekonštrukcie budov. Pri rekonštrukciách je dôraz na kvalitu a hĺbkové systémové rekonštrukcie.
Obnova budov je jedným z pilierov slovenského Plánu obnovy a odolnosti, ktorý ma zabezpečiť zotavenie slovenskej ekonomiky z pandémie COVID-19 a zároveň ho nasmerovať k uhlíkovej neutralite. Preukázanie splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania prevádzkových nákladov spojených s budovami.
Viacej informácií ako aj informácie o pripravovanej energetickej smernici: https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energeticke-standardy-aj-pre-existujuce-budovy/. V dôsledku požiadavky na udržateľnosť klimatickej infraštruktúry je pri financovaní z európskych zdrojov potrebné už dnes preukázať splnenie budúcich požiadavok, aj keď dnes ešte nie je legislatívne podchytené.
Akým spôsobom zabezpečuje zámer energetickú efektivitu budov ale aj použitých technológií?
Zabudované emisie sú nepriamym vplyvov stavby spôsobenej výrobou stavebných materiálov.
Emisie z vykurovania a chladenia budú klesať s nástupom energeticky úsporných budov a nižšou spotrebou fosílnych palív. Pri ďalšom ozeleňovaní stavebného sektora treba znížiť emisie, ktoré vznikajú pri výrobe stavebného materiálu, pri stavbe budovy a jej demolácii. Sektor budov je v Európskej únii zodpovedný za 36 percent emisií skleníkových plynov.
Doposiaľ sme sa z hľadiska energetickej a emisnej náročnosti zaoberali predovšetkým emisiami pri prevádzke budovy, teda tými, ktoré vznikajú pri vykurovaní a chladení. V minulosti, keď sa nestavali energeticky vysoko efektívne budovy, tvorila fáza prevádzky viac ako 90 percent emisií celého životného cyklu budovy. Keďže európske budovy budú v dôsledku klimatických politík čoraz energeticky účinnejšie a poháňané obnoviteľnými zdrojmi energie, do centra pozornosti sa čoraz viac dostávajú takzvané zabudované emisie. Tie vznikajú pri výrobe stavebných materiálov, pri výstavbe budovy, demolácii a odstránení stavby.
Na vstupoch (výroba stavebných materiálov) ide o nepriamy vplyv na inom mieste, ktorý môže byť predmetom posudzovania iných zámerov (napr. cementáreň a fabrika na výrobu stavebných dielov) a treba uvažovať s tým, aby sa bilancia nezapočítavala dva krát. Na výstupoch je to priamy vplyv v podobe tvorby stavebných odpadov, ktoré je však možné ďalej spracúvať.
Z uvedeného dôvodu žiadame o vyhodnotenie vplyvov celého životného cyklu zámeru a to najmä nepriamych vplyvov pri výrobe stavebných materiálov a priamych vplyvov v dôsledku demolície či dekonštrukcie stavieb či iných častí projektu.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Energetická efektivita nepatrí do kompetencií príslušného orgánu EIA, ale stavebného úradu. Požiadavka je nad rámec proces zisťovacieho konania, nakoľko v rámci procesu EIA nemusia byť známe všetky detaily nevyhnutné pre výpočet energetickej bilancie budov a nezadáva dôvod na pokračovanie v posudzovaní navrhovanej činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.. Je však potrebné uviesť, že je prirodzenou snahou investora, aby minimalizoval

svoje energetické náklady vzhľadom na súčasnú nepriaznivú situáciu v oblasti energetických zdrojov v Európe, rast cien elektriny a pod.
Budova nového Pavilónu je navrhnutá tak, aby spĺňala kritériá zákona č.555/2005Z.z. a vyhlášky č. 364/2012 Z. z. Okrem uvedených legislatívnych požiadaviek bude navrhovaný zámer spĺňať aj podmienky výzvy na energetickú efektívnosť prevádzky objektu. Budova bude mať v jednom mieste spotreby energie minimálne jeden obnoviteľný zdroj energie. Hodnota globálneho ukazovateľa primárnej energie budovy bude približne o 20% nižšia ako hodnota globálneho ukazovateľa primárnej energie hornej hranice energetickej triedy AO pre kategóriu nemocničná budova a je zadefinovaná úrovňou štandardov certifikácie BREEAM-Exellent.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Budovanie nového pavilónu nemocnice bude prebiehať podľa schválenej projektovej dokumentácie, ktorá bude vypracovaná v súlade so všetkými požiadavkami legislatívy a príslušných noriem. V zámere na strane 12 až 15 je uvedené stavebno -technické riešenie, na základe konštrukčného a technického riešenia objektu, doplnených informácií a vykonaných konzultácií možno konštatovať, že riešenie objektu nového pavilónu bude spĺňať požiadavky na zabezpečenie vysokej úrovne energetickej efektivity.

Hodnotenie vplyvov celého životného cyklu zámeru (LCA) je komplexný proces. Pri nepriamych vplyvoch sa zameriava na ťažbu a spracovanie súrovín, výrobu materiálov, pri priamych vplyvoch sa zameriava spomenutú deštrukciu či likvidáciu. Na hodnotenie vplyvov (LCA) sa používa viacero metód, medzi ktoré patrí napr. Analýza životného cyklu (LCA), hodnotenie vplyvov na životné prostredie (EIA), alebo sociálna analýza životného cyklu (S-LCA)..V načrtnutom smere verejnosti, vo veľmi zúženom vnímaní, navrhovateľ bude pri stavbe nového pavilónu používať certifikované stavebné produkty, za ktorých kvalitu zodpovedá projektant. Využitím certifikovaných stavebných výrobkov sa nepredpokladajú významné zabudované emisie.

10) Žiadame vyhodnotiť zámer z hľadiska rôznych environmentálnych pohľadov, ktoré sme zverejnili tu: https://enviroportal.org/portfolio-items/vseobecne-pripomienky-zds/. Žiadame však navrhovateľa, aby všeobecne zrozumiteľným spôsobom v doplňujúcej informácii uviedol, ktoré hlavné environmentálne vplyvy identifikoval, aké environmentálne ciele sledoval pri ich riešení sledoval a ako ich navrhuje dosahovať a akými opatreniami zmierňuje svoj zásah do životného prostredia; taktiež aby uviedol všetky argumenty, prečo si považuje svoj projekt za environmentálne prípustný a celospoločensky prospešný.

Vyjadrenie navrhovateľa je totožné s vyjadrením príslušného orgánu :
K obsahu uvedeného odkazu sa nemožno vyjadriť, nakoľko nie je možné obsah odkazu vo webovom prehliadači zobraziť.

Vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia boli uvedené v predloženom zámere navrhovanej činnosti - Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie, jasne a zrozumiteľne vyhodnotené. Všetky argumenty, prečo navrhovateľ považuje svoj projekt za environmentálne prípustný a prospešný, boli definované v kapitolách Základné údaje o navrhovanej činnosti a Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu s prihliadnutím na životné prostredie.

11) Osobitne žiadame vyhodnotiť vplyvy na nadradenú infraštruktúru (vodovod, kanalizácia, dopravná sieť); za týmto účelom požiadať mesto/obec o informáciu o pláne a časovom rámci ich rozvoja. V tomto kontexte je potrebné spracovať a analyzovať krajinotvorný koncept zasadený do územnoplánovacej dokumentácie (mapových podkladov), z ktorých by bolo zrejmé ako priestorové vedenie a napojenie (ako aj ďalšie priestorové a funkčné súvislosti), na ktoré by sa dali aplikovať kapacitné ukazovatele ako aj ďalšie ukazovatele podľa osobitných právnych predpisov vyhodnocujúcich prahové hodnoty miery zaťaženia daného územia predmetnou ľudskou činnosťou. Je potrebné spracovať a analyzovať dopravno kapacitné vyhodnotenie širších dopravných súvislostí; rovnako ako vyhodnotenie kapacitných možností ďalšej technickej infraštruktúry.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Oblasť nadradenej infraštruktúry nijakým spôsobom nespadá do kontextu posudzovania vplyvov na životné prostredie EIA a takéto hodnotenie je vysoko nad rámec možností procesu EIA.
Rovnako dopravno-kapacitné posúdenie je neopodstatnené, nakoľko zámer navrhovanej činnosti nerieši nové cestné napojenie, resp. ani nebude vyžadovať zmeny súčasnej organizácie dopravy. Dopravno-kapacitné posúdenie je

zamerané na hodnotenie iných ukazovateľov, než sú podstatné pre proces EIA, napr. únosnosť dopravnej cesty, jej zaťaženie, prejazdnosť križovatiek a pod., z čoho je zrejmé, že takáto požiadavka je nerelevantná.
Výstavba Pavilónu je v uzavretom areáli PNVZ. Jeho napojenie na infraštruktúru (voda, odpadová voda, teplo, energie) si nevyžaduje navýšenie kapacít. Všetky zdroje sú technologicky navrhované na 600 lôžkovú kapacitu. Dostatočne výkonná trafostanica vo vlastníctve PNVZ pracuje s rezervou 100kW. Vlastná Plynová kotolňa má rezervu jedného kotla typu Vitoplex 200 rok výroby 2012 o výkone 700 kW. Túto kapacitu neuvažujeme využívať z dôvodu, že nový Pavilón je navrhnutý v energetickej triede A0+. PNVZ prevádzkuje vlastný zdroj pitnej vody a jej distribúciu do všetkých objektov. Vodný zdroj a distribučná sieť je kapacitne dostatočná s rezervou cca 25%. Odpadová voda (aj z budúcej budovy) je odvádzaná vlastnou kanalizačnou sieťou do ČOV, ktorá je vo vlastníctve PNVZ s dostatočnou kapacitou na spracovanie splaškovej vody. ČOV je situovaná mimo areál PNVZ.
Dopravná infraštruktúra vybudovaním nového Pavilónu je riešená napojením na stávajúcu vnútro areálovú. Navýšenie prepravnej záťaže sa nepredpokladá, pretože PNVZ nenavyšuje počet lôžok a ani potrebu zvyšovania stravovacích kapacít a tým aj zásobovania.

Vyjadrenie príslušného orgánu: Vplyvy na nadradenú infraštruktúru boli v dostatočnej miere popísané od strany 38 do 52 Zámeru.
Dopravno kapacitné vyhodnotenie (posúdenie - ďalej len "DKP") je cenným nástrojom na zlepšenie dopravného systému v mestách a obciach. Príslušný orgán má za to, že DKP je nevyhnutné pri plánovaní dopravných projektov, projektov väčšieho rozsahu, pri riešení detekovaných dopravných problémoch, pri monitorovaní dopravného systému...

12) Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu vôd podľa čl.4 Smernice o vodách č.2000/60/ES a to aj spôsobom predpokladaným v §16 vodného zákona a nariadením č.269/2010 Z.z. Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom (§16a ods.3 vodného zákona) alebo znaleckým posudkom (§17 ods.7 zákona o znalcoch).
Pri tomto vyhodnotení žiadame vyhodnotiť, akým spôsobom sa prispeje k plneniu celkových cieľov Smernice o vodách za región a celé Slovensko.
Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu vôd; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Navrhovaná činnosť nebude mať priamy vplyv na vodné pomery v danej lokalite. Nebude tu dochádzať k vypúšťaniu odpadových vôd, ani k manipulácii s veľkým množstvom znečisťujúcich látok.Pri prevádzkovaní ČOV sa riadime prevádzkovým poriadkom. Posudzovanie a monitoring odpadových vôd vypúšťaných z ČOV je zabezpečené oprávnenou osobou, ktorá autorizovaným odberom 4x ročne zabezpečuje a vyhodnocuje odobraté vzorky v akreditovanom laboratóriu fi. Chempal. Dokladom sú protokoly o skúške v určených ukazovateľoch. Časové lehoty sú v súlade s rozhodnutím OÚŽP Nitra odbor starostlivosti o životné prostredie č. OU-NR-OSZP-2017/0012866-04F49. Rozhodnutie zároveň povoľuje vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd s limitným priemerným prietokom 0,95 ls-1, dennej produkcii 82,10m3/deň a ročnou produkciou odpadových vôd v produkcii 30 000m3/rok. Výsledky meraní sú predkladané 1x ročne v písomnej a elektronickej forme orgánu štátnej vodnej správy.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Príslušný orgán sa stotožňuje s vyjadrením navrhovateľa.

13) Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu ovzdušia podľa §5 až §7 zákona o ovzduší a §27 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. v spojení s regulačnými ustanoveniami vyhlášky o verejnom zdraví č.549/2007 Z.z. . Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom emisno-imisného posudku (§19 zákona o ovzduší) a akustického posudku (§6 vyhlášky č.549/2007 Z.z.) alebo znaleckým posudkom v príslušnom odbore (§17 ods.7 zákona o znalcoch). Tieto posudky navrhnú aj prahové hodnoty na dosiahnutie dobrého stavu ovzdušia pre daný projekt.
Na Slovensku ani jedno mesto nespĺňa limity a regulácie Svetovej zdravotníckej organizácie (https://primar.sme.sk/c/22885029/slovensko-ovzdusie-znecistenie-normy-zdravie.html) a aj najmenej znečistené mestá (napr. Bratislava a Senica) prekračujú normu 2 až 3 násobne. Nadmerné znečistenie znižuje kvalitu života a ohrozuje predčasnými smrťami významnú časť obyvateľstva.

Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu ovzdušia; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil a zdroje znečistenia ovzdušia kumulatívne tieto hodnoty neprekročili.

Vyjadrenie navrhovateľa :
K uvedeným požadovaným posudkom uvádzame že emisno – technologické posúdenie je možné vykonať len na žiadosť príslušného orgánu ochrany ovzdušia v rámci povoľovacieho konania pre zdroj znečisťovania ovzdušia. V prípade že bude takýto posudok vyžadovaný, navrhovateľ zabezpečí jeho vypracovanie. Vypracovanie akustickej štúdie nie je taktiež štandardnou súčasťou procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie. Z charakteru činnosti nie je dôvod predpokladať že by v tomto smere mohla mať významný negatívny vplyv na obyvateľstvo, avšak ak bude takáto štúdia požadovaná zo strany orgánov ochrany verejného zdravia, hlavne RÚVZ, bude takáto štúdia vypracovaná a predložená.
Navrhovaná budova nebude zdrojom emisií. Jej nároky na energie budú spĺňať bez emisné technológie (fotovoltika a tepelné čerpadlá). Prípadné doplnenie tepla pre ÚK bude dodávané z Plynovej kotolne v areáli PNVZ. Emisie produkované kotolňou sú v súlade s požiadavkou dodržania emisného limitu: §18 ods.2 písm.a) vyhlášky MZP SR č. 410/2012 Z. z. v znení neskorších predpisov pre palivo zemný plyn pri prevádzkovo výrobných podmienkach. PNVZ vlastní Správu o oprávnenom meraní emisií z tohto zariadenia od akreditovaného skúšobného laboratória a oprávnenej osoby podľa §20 ods.2 písm.a) zákona č. 137/2010Z. z. v znení neskorších predpisov pod č. 04/2019/19-Me

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Z údajov uvedených v zámere, z doplnených informácií a z realizovaných konzultácií navrhovaná činnosť nepriaznivo neovplyvní dobrý stav ovzdušia a to hlavne tým, že primárne ide o využitie bezemisných technológií. V prípade využitia tepla z existujúcej plynovej kotolne, pôjde len o mierne navýšenie ZL , ktoré je plne riadené a kontrolované, ako sa vyjadril navrhovateľ.

14) Žiadame vyhodnotiť vplyvy prípadných zdrojov elektromagnetického žiarenia podľa §28 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. ako aj vyhodnotiť vplyvy optického žiarenia podľa §29 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z.

Vyjadrenie navrhovateľa :
V novom pavilóne prevádzkovateľ (PNVZ) nepredpokladá, že bude zdroj elektromagnetického alebo optického žiarenia v zmysle §28 a §29 zákona o verejnom zdraví č. 355/2007 Z. z. Proces liečenia psychických chorôb a chorôb závislostí pacientov nevyžaduje lekárske a iné zdravotnícke prístroje produkujúce elektromagnetické alebo optické žiarenie a tak PNVZ nenavyšuje limitné hodnoty expozície obyvateľov. Pôjde o bežné zdroje ako napr. pracovné a bezpečnostné osvetlenie.

Vyjadrenie príslušného orgánu: Možnosť takéhoto vplyvu nebola v procese detekovaná.

15) Žiadame vyriešiť a zabezpečiť odpadové hospodárstvo v súlade so zákonom o odpadoch a uviesť akým spôsobom je zabezpečená zodpovednosť pôvodcu odpadu.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Navrhovateľ v rámci jestvujúcej prevádzky Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie má vyriešené a zabezpečené odpadové hospodárstvo v zmysle ustanovení zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch, ako aj príslušných vyhlášok k uvedenému zákonu. Pripomienka nezadáva dôvod na pokračovanie v posudzovaní navrhovanej činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. PNVZ pri zhotovení nového Pavilónu naviaže na dobrú prax v odpadovom hospodárstve pri všetkých činnostiach, pri ktorých je producentom (pôvodcom) odpadov. PNVZ triedi podľa kategorizovaných čísiel tried odpadov. V zmysle § 97 ods. 1 písm. d) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch udelený súhlas OÚ odbor starostlivosti o životné prostredie Nitra a § 28 ods.1 vyhlášky č. 371/2015 Z. z. a ods. 2 pri predchádzajúcom uzatvorení zmluvy na zabezpečenie následného zhodnotenia odpadu alebo zneškodnenia odpadu, ktorý sa bude zhromažďovať bez predchádzajúceho triedenia. Odpadové hospodárstvo tvorí: zhromaždisko kvapalných tukov v mieste Stravovacej prevádzky, tepelná kompostáreň kuchynského odpadu (bio), stojiská zberných nádob pre triedený

odpad – papier, plast, kovy, sklo, elektro a zmiešaný komunálny iný odpad a sklad biologického odpadu. PNVZ má uzavreté zmluvy pre odvoz všetkých druhov odpadov s oprávnenými firmami vrátane odvozu biologického odpadu.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Príslušný orgán považuje vyjadrenie navrhovateľa za dostatočne vyjasnené.

16) Žiadame v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber:
• komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou • kovov označeného červenou farbou • papiera označeného modrou farbou • skla označeného zelenou farbou • plastov označeného žltou farbou • bio-odpadu označeného hnedého farbou.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Separovaný zber odpadu je už v súčasnosti (v rámci prevádzky navrhovateľa) riešený v zmysle platných ustanovení zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch, ako aj príslušných vyhlášok k uvedenému zákonu. Odpoveď na tento bod je v zhode s bodom 15. PNVZ má na triedený odpad zabezpečené veľkoobjemové farebné kontajnery na viacerých stojiskách v areáli. Nové stojisko na triedený odpad je navrhnuté aj pre nový Pavilón.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Vyjadrenie navrhovateľa považuje príslušný orgán za dostatočné.

17) Podľa § 17 ods.1 zákona o životnom prostredí (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17.odsek-1) má navrhovateľ povinnosť priamo pri zdroji aplikovať zmierňujúce a kompenzačné opatrenia. Žiadame, aby tieto boli jednoznačne v rozhodnutí identifikované a určené ako záväzné podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa §29 ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-13). Zoznam environmentálnych opatrení odporúčaných našim združením nájdete tu: https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-opatrenia-zds/.
Stanovenie podmienok podľa §29 ods.13 zákona EIA je uloženie povinnosti vecného plnenia voči životnému prostrediu ako subjektu práva sui generis, ktorým sa eliminuje alebo zmierňuje ujma na životnom prostredí ako subjektu práva sui generis. Takýto výklad vyplýva ako z §2 písm.d zákona EIA ale aj z ustanovenia §17 ods.1 zákona o životnom prostredí ale aj z konceptu súdnej ochrany životného prostredia (vymáhateľnosť práv životného prostredia ako subjektu práva sui generis) podľa §178 ods.3 SSP. Verejnosť a dotknutá verejnosť (vrátane ZDS) teda neháji svoje vlastné práva a záujmy ale práva a záujmy samotného životného prostredia.
Pre uloženie povinnosti vecného plnenia je v zmysle zákona požiadavka jednoznačnosti a určitosti čo do rozsahu a druhu vecného plnenia; podľa §47 ods.2 správneho poriadku musí byť taktiež uvedený časový termín, do ktorého má byť tá-ktorá podmienka splnená.
Uložením povinnosti vecného plnenia vzniká verejnoprávny záväzkový vzťah, v ktorom je povinným navrhovateľ a oprávneným je životné prostredie sui generis reprezentované verejnosťou (v danom prípade aj ZDS). Ide o záväzkový vzťah v zmysle definície §488 Občianskeho zákonníka, ktorý v súlade s §489 Občianskeho zákonníka vzniká verejnoprávnym titulom – rozhodnutím orgánu verejnej moci ako „záväzok vznikajúci z iných okolností uvedených v zákone“.
Z uvedeného dôvodu je potrebné v konaní presne identifikovať environmentálnu ujmu v dôsledku predmetného zámeru ako aj jednoznačne a zrozumiteľne rozhodnúť o environmentálnych opatreniach, ktorými sa má táto ujma kompenzovať a predchádzať sa jej zväčšovaniu; v tomto ohľade sa vyžaduje aj súčinnosť navrhovateľa aby sám navrhol takéto opatrenia v samotnom zámere a/alebo v doplňujúcej informácii a následne odbornou diskusiou s verejnosťou a dotknutými orgánmi sa ustálil finálny rozsah opatrení aj na základe výsledkov tejto odbornej diskusie.

Vyjadrenie navrhovateľa :
K spôsobu vyhodnotenia podkladov doručených k navrhovanej činnosti a obsahu rozhodnutia zo zisťovacieho konania sa navrhovateľ nebude vyjadrovať, nakoľko je toto plne v kompetencii príslušného orgánu EIA. Práve orgán EIA nás rozhodnutím zaviaže aplikovať zmierňujúce a kompenzačné opatrenia.

Vyjadrenie príslušného orgánu: Zákon o životnom prostredí (17/1992 Zb. v znení neskorších predpisov) definuje environmentálnu ujmu, ktorá je merateľná a má závažné nepriaznivé účinky na vybrané prírodné zdroje. Príslušný orgán podľa § 29 ods. 13 zákona EIA/SEA stanovil vo výrokovej časti rozhodnutia podmienky , ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie.

18) Žiadame úrad, aby ako podmienky rozhodnutia uložil aj podmienku realizácie prvkov modrozelenej infraštruktúry (dažďové záhrady, zelené alebo biosolárne strechy, zelené fasády, retenčné alebo poloretenčné parkoviská, zelené rigoly, izolačná zelená stena a podobne); treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_jirivitek.pdf):
Zakladanie mestských parkov a výsadba stromov; treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_davidhora.pdf)
· Rašeliniská
https://dennikn.sk/2932824/na-orave-sa-zachovalo-vzacne-raselinisko-vacsinu-takych-sme-znicili-teraz-mohli-zadrziavat-vodu-v-krajine-reportaz/
· Dažďové záhrady
Dažďové záhrady zadržiavajú vodu, čím pomáhajú udržiavať vodu v krajine a teda je to prevencia pred suchom, zachovávajú prirodzenú vodnú bilanciu a súčasne sú protipovodňovým opatrením a to nehovoríme o estetickej funkcionalite a ekostyabilizačnej úlohe.
· Biosolárne strechy
Zelené strechy sú efektívnou strešnou krytinou s výbornými izolačnými vlastnosťami, čím prirodzene prispievajú k zabezpečeniu optimálnych vnútorných podmienok bez energetických dotácií; fotovoltická elektráreň navyše znižuje energetickú závislosť a prispieva k pozitívnej energetickej bilancii. Vďaka vegetačnému povrchu sa súčasne územie nestáva tepelným ostrovom, s dažďovými vodami sa prirodzene nakladá.
· Zelené fasády
Zelené fasády sú prirodzenou tepelnou izoláciou a tienidlom pred prehrievaním budov, čím prispievajú k tepelnej pohode v interiéri a tak aj znižujú potrebu na tepelnú reguláciu vnútorného prostredia, čím prispievajú k znižovaniu energetickej potreby. Prispievajú k odstraňovaniu tepelných ostrovov v území.
· Retenčné a zelené parkoviská
Zelené strechy parkovísk a iných vodorovných stavieb a spevnených plôch zabezpečujú bezpečné nakladanie s dažďovými vodami z povrchového odtoku prirodzenou plošnou infiltráciou do podložia, čím prispievajú k zachovaniu vody v území, zachovaniu prirodzenej vodnej bilancie ako aj predchádzajú prehrievaniu územia a vzniku tepelných ostrovov; sú prirodzeným a efektívnym protipovodňovým opatrením.
· Realizácia výsadby vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia.
· Parkovacie státia samotné prekryť popínavými rastlinami na nosných konštrukciách z oceľových laniek.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Uvedené nemá charakter pripomienky k obsahu navrhovanej činnosti. Požiadavku navrhovateľovi neprináleží komentovať, nakoľko uvedené je v kompetencií príslušného orgánu procesu EIA.
Už v IZ je navrhnuté čiastočné riešenie zelenej infraštruktúry - plochá strecha nad 1. NP je navrhovaná s uložením extenzívnej zelene. Odvod dažďovej vody je navrhnutý ako vsakovací systém do okolia. K ďalším riešeniam zelenej infraštruktúry zaväzujú stanoviská ŠOPSR , správa Chránenej krajinnej oblasti Ponitrie a OÚ NR odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Príslušný orgán sa stotožňuje s pripomienkou realizovať prvky modro-zelenej infraštruktúry v súvislosti so zlepšením kvality vody, zníženie povodní, zmiernenie tepelného ostrova, zlepšenia kvality ovzdušia, zvýšenie biodiverzity... Príslušný orgán zaviazal navrhovateľa vo výroku tohto rozhodnutia realizáciou minimálne jedného prvku modro-zelenej infraštruktúry a to konkrétne v podmienke č. 1 tohto rozhodnutia. Uvedenú pripomienku je možné implementovať v rôznych mierkach, príslušný orgán prihliada na kvalitu, nie na kvantitu modrozelených prvkov. V uvedenej otázke je možná realizácia ľudských práv tretej generácie, kedy dochádza k stretu snahy všetkých účastníkov procesov (vláda, administratíva, verejnosť....) v otázke ochrany a tvorby životného prostredia a to ich vzájomnou komunikáciou, napr. aj komunikáciou investora s verejnosťou..

Žiadame vyššie uvedené informácie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestych hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • územná stabilita biodiverzity; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť relevantné merateľné ukazovatele, ktoré budú následne vyhodnotené aj z hľadiska miery zaťaženia životného prostredia v dotknutom

území v zmysle §12 zákona o životnom prostredí porovnaním predpokladaných a prahových hodnôt relevantných ukazovateľov regulovaných osobitnými právnymi predpismi.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia a opatrenia zmierňujúce zásah do životného prostredia boli uvedené jasne a zrozumiteľne v predloženom zámere navrhovanej činnosti v kapitole IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie.

Za účelom zabezpečenia efektivity posúdenia vplyvov zámeru na životné prostredie, žiadame konzultovať projekt s verejnosťou. Konzultáciu je možné vykonať úradne ako ústne pojednávanie alebo mimoúradne pracovným stretnutím, kedy závery posielame okresnému úradu vo forme stručnej zápisnice. Konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Uvedené nemá charakter pripomienky k obsahu zámeru navrhovanej činnosti a preto túto časť stanoviska ZDS považujeme za nerelevantnú.

• Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme nezasielať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk.
• Zásady Integrity konania ZDS: https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/
• Environmentálne princípy činnosti ZDS: https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-zds/

Vyjadrenie navrhovateľa :
Uvedená požiadavka, resp. jej splnenie je plne v kompetencii príslušného orgánu.

ZDS je inštitúciou, ktorá zasvätila svoju činnosť dôslednej ochrane životného prostredia a jeho neustáleho zlepšovania. Snaží sa o faktické zlepšovanie životného prostredia komunikáciou a osvetou medzi všetkými, kto do neho zasahuje ale zasadzuje sa aj o právnu ochranu životného prostredia účasťou v povoľovacích konaniach (https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=FD287398550734C849BF16BBBA89), kde je neštátnym kontrolórom vecnej a právnej správnosti rozhodnutí úradov t.j. aby úrady rozhodovali tak, že ďalší socio-ekonomický rozvoj je v symbióze s rozvojom a ochranou životného prostredia, čím sa snaží o Zelenú transformáciu Slovenska ako súčasti európskej Zelenej transformácie (https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transition_sk) a to výlučne prostredníctvom budovania materiálneho právneho štátu v tejto oblasti. ZDS je bez politickej afiliácie a nemá žiadnu politickú agendu. ZDS má za to, že životné prostredie patrí všetkým a záujem na jeho zlepšovaní si nikto nemôže privlastňovať a to ani biznisovo ale ani politicky. Životné prostredie patrí všetkým ľuďom bez rozdielu a záujem na jeho zlepšovaní je právom každého a všetkých.
Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Bez komentára.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

K žiadosti Združenia domových samospráv o vyhodnotenie informácií formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia príslušný orgán uvádza, že v podkladoch získaných v rámci zisťovacieho konania a následne v odôvodnení tohto rozhodnutia boli vyhodnotené informácie o predpokladaných vplyvoch dostatočne vzhľadom na ich významnosť a časový priebeh ich pôsobenia.
K požiadavke na záujem vykonania konzultácií príslušný orgán uvádza, že umožnil v konaní vykonať písomné konzultácie, a to najmä prostredníctvom § 29 ods. 9 zákona EIA/SEA, § 63 zákona EIA/SEA a § 33 ods. 2 správneho

poriadku, t. j. možnosť zaslať odôvodnené písomné stanovisko k navrhovanej činnosti, resp. vyjadrenie k podkladom rozhodnutia. Podklady zhromaždené v rámci vykonaného dokazovania, ku ktorým sa účastníci konania a zúčastnené osoby mohli vyjadriť v súlade s ustanoveniami § 33 ods. 2 správneho poriadku, boli podľa príslušného orgánu dostatočné na rozhodnutie vo veci. Osobitné konzultácie u účastníka konania nemajú charakter konzultácií v zmysle § 63 zákona a nie je možné ich zohľadniť v predmetnom konaní a v predmetnom rozhodnutí.

B: 1. Vyjadrenie navrhovateľa k stanovisku OÚ Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja s evid. č. OU-NR-OSZP2-2023/059277

Z hľadiska záujmov ochrany prírody pri realizácii navrhovanej činnosti požadujeme dodržať nasledovné podmienky:

- Najneskôr k územnému rozhodnutiu stavby vyčísliť spoločenskú hodnotu drevín určených na výrub z dôvodu realizácie navrhovanej činnosti.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Uvedená podmienka bude zo strany navrhovateľa striktne rešpektovaná.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Spoločenská hodnota bola na základe požiadavky verejnosti vyčíslená v tomto konaní. Jedná sa o indexovanú sumu v zmysle Vyhlášky č. 170/2021
Z. z. - 79 787,56 Eur

- Navrhnúť kompenzačné opatrenia za zlikvidované dreviny tzn. určiť náhradnú výsadbu na vybraných plochách ako aj navrhnúť drevinové zloženie v rámci náhradnej výsadby.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Uvedená podmienka bude zo strany navrhovateľa striktne rešpektovaná.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Náhradná výsadba je povinnou súčasťou výrubového konania podľa § 48 zákona č. 543/2002 Z. z.. Náhradná výsadba je v kompetencii orgánu ochrany prírody, ktorý vydáva výrubové povolenie. Podkladom k stanoveniu náhradnej výsadby je predmetný dendrologický prieskum.

- Počas terénnych a stavebných prác dôsledne zabezpečiť ochranu drevín v susedstve stavby tak, aby nedošlo k ich poškodeniu ani zásahu do koreňového systému.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Uvedená podmienka bude zo strany navrhovateľa striktne rešpektovaná.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Akceptuje sa, pripomienka je premietnutá do podmienky č. 2 tohto rozhodnutia.

- Pri následnej realizácii sadových úprav a výsadbe drevín vhodných na príslušné stanovisko dbať (povinnosť investora) o starostlivosť o novovysadené dreviny po dobu minimálne 3 roky, tzn. zabezpečiť zavlažovanie obzvlášť v dlhšie trvajúcich obdobiach bez zrážok.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Uvedená podmienka bude zo strany navrhovateľa striktne rešpektovaná.

Vyjadrenie príslušného orgánu: Akceptuje sa, pripomienka je premietnutá v podmienke č. 3 tohto rozhodnutia.

Úrad ako dotknutý orgán v zmysle § 3 písm. p) zákona nemá ďalšie pripomienky k predloženému zámeru navrhovanej činnosti a navrhuje navrhovanú činnosť neposudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Bez komentára.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Akceptuje sa.

2. Vyjadrenie navrhovateľa k stanovisku ŠOP SR, správa Chránenej krajinnej oblasti Ponitrie s evid. č. CHKO PN/604-001/2023

Realizácia navrhovanej činnosti je možná pri splnení nasledovných podmienok:

- Najskôr k územnému rozhodnutie stavby bude vyčíslená spoločenská hodnota drevín určených na výrub z dôvodu realizácie navrhovanej činnosti

Vyjadrenie navrhovateľa:
Uvedená podmienka bude zo strany navrhovateľa striktne rešpektovaná.

Vyjadrenie príslušného orgánu: Na základe požiadavky verejnosti bola spoločenská hodnota vyčíslená v predloženom dendrologickom posudku a činí hodnotu 79 787,56 Eur.

- Zároveň budú navrhnuté kompenzačné opatrenia za zlikvidované dreviny tzn. určená náhradná výsadba na vybraných plochách ako aj navrhnuté drevinové zloženie v rámci náhradnej výsadby.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Uvedená podmienka bude zo strany navrhovateľa striktne rešpektovaná.

- Počas terénnych a stavebných prác bude dôsledne zabezpečená ochrana drevín v susedstve stavby tak, aby nedošlo k ich poškodeniu ani zásahu do koreňového systému.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Uvedená podmienka bude zo strany navrhovateľa striktne rešpektovaná.

Vyjadrenie príslušného orgánu: Akceptuje sa, Pripomienka bola premietnutá do podmienky č. 2 tohto rozhodnutia.

- Pri následnej realizácii sadových úprav a výsadbe drevín vhodných na príslušné stanovisko bude investor dbať o starostlivosť o novovysadené dreviny po dobu minimálne 3 roky, tzn. zabezpečí ich zavlažovanie obzvlášť v dlhšie trvajúcich obdobiach bez zrážok.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Uvedená podmienka bude zo strany navrhovateľa striktne rešpektovaná.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Akceptuje sa pripomienka. Pripomienka je premietnutá v podmienke č. 3 tohto rozhodnutia.

Zámer „Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón“ nepožadujeme ďalej posudzovať.

Vyjadrenie navrhovateľa a príslušného orgánu :
Bez komentára.

3. Vyjadrenie navrhovateľa k stanovisku OÚ Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia s evid. č. 2023/059455-002-F21

Do podmienok rozhodnutia v zisťovacom konaní požadujeme zahrnúť nasledovné podmienky:

1. parkovacie miesta navrhnúť v súlade s príslušnými normami STN

Vyjadrenie navrhovateľa :
Uvedená podmienka bude zo strany navrhovateľa striktne rešpektovaná.

Vyjadrenie príslušného orgánu: Akceptuje sa. Pripomienka je premietnutá v podmienke č. 4 tohto rozhodnutia.

2. v ďalších stupňoch PD vypracovať projekt sadových úprav, ktorý zabezpečí ozelenie areálu, a dôjde k zlepšeniu mikroklimatických pomerov v území

Vyjadrenie navrhovateľa :
Uvedená podmienka bude zo strany navrhovateľa striktne rešpektovaná.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Akceptuje sa. Pripomienka je premietnutá v podmienke č. 5 tohto rozhodnutia.

3. zachovať koeficient zastavanosti v zmysle ÚPN obce Veľké Zálužie

Vyjadrenie navrhovateľa :
Uvedená podmienka bude zo strany navrhovateľa striktne rešpektovaná.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Akceptuje sa. Pripomienka je premietnutá v podmienke č. 6 tohto rozhodnutia.

4. Na všetkých parkovacích plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia

Vyjadrenie navrhovateľa :
Uvedená podmienka bude zo strany navrhovateľa striktne rešpektovaná.

Vyjadrenie príslušného orgánu: Akceptuje sa. Pripomienka je premietnutá v bode č. 7 tohto rozhodnutia.

5. Na daných pozemkoch sa nesmú pestovať a rozširovať inváz ne druhy rastlín podľa zákona
č. 150/2019 Z. z. a Nariadenia vlády č. 449/2019 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky. Vo vyhláške č. 450/2019 Z. z. sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania inváznych nepôvodných druhov.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Uvedená podmienka bude zo strany navrhovateľa striktne rešpektovaná.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Uvedená pripomienka vychádza zo zákonnej normy. Zákonné normy má navrhovateľ povinnosť dodržiavať.

Toto záväzné stanovisko nenahrádza povolenie a nie je rozhodnutím podľa predpisov o správnom konaní.
Pri výstavbe a prevádzkovaní je potrebné dodržiavať ustanovenia legislatívy na úseku ochrany prírody, zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a súvisiace predpisy.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Uvedená podmienka bude zo strany navrhovateľa striktne rešpektovaná.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Uvedená pripomienka vychádza zo zákonnej normy. Zákonné normy má navrhovateľ povinnosť dodržiavať

C: Na základe doručeného listu – žiadosti o vyjadrenie sa k doplňujúcim informáciám – List č. OU-NR-OSZP3-2024/006359 – 014 zo dňa 11.01.2024 reagovali nasledovní účastníci procesu:

1. ZDS Bratislava, listom zo dňa 16.01.2024

K doplňujúcej informácii navrhovateľa k pripomienkam ZDS uvádzame nasledovné (zachovávame pôvodné číslovanie a stanovisko uvádzame v stručnom znení; v prípade potreby bližšieho vysvetlenia je potrebné vyzvať ZDS na ďalšie rozvinutie):
1) Skutočnosť, že navrhovateľ je zdravotníckym zariadením – a z tohto titulu si zvykol na význačné a azda aj privilegované postavenie v spoločenskom vnímaní jeho činnosti – nič nemení na skutočnosti, že v tomto prípade je zároveň tým, kto zasahuje do životného prostredia a preto má povinnosti v zmysle zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb., medzi ktoré okrem iného patrí aj povinnosť poznať vlastné vplyvy na životné prostredie ale aj povinnosť vyhodnotiť vplyvy na životné prostredie príslušným spôsobom; rovnako má aj povinnosť aplikovať zmierňujúce opatrenia priamo pri zdroji. Skutočnosť, že navrhovateľ nepozná svoje povinnosti (§17 a §18 zákona o životnom prostredí) má za následok, že nerelevantná je odpoveď navrhovateľa, nakoľko neznalosť zákona neospravedlňuje. Stručný výpočet niektorých opatrení je síce potešiteľný, ale stále to neznamená, že vplyvy nie je potrebné vyhodnotiť poriadne. V nemocniciach a zdravotníckych zariadeniach sú taktiež osobitné nároky na hygienu, čistotu, likvidáciu biologického odpady, sterilizáciu a pod. tieto osobitnosti je potrebné pri vyhodnocovaní vplyvov adekvátne zohľadniť. Otázka nebola zodpovedaná.
2) Akceptujeme s dovetkom, že nemocnica by mala mať nepriamy pozitívny vplyv na hospodárstvo tým, že bude zabezpečovať zdravie ľudí, ktorí sú aj ekonomicky činní.
3) Možno boli vyžiadané pred procesom EIA, ale sú obsahovo formulované ako záväzné stanoviská k povoľovaciemu procesu; v procese EIA potrebujeme odborné stanoviská podľa §29 ods.9 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, čo je obsahom aj formou úplne iný druh stanoviska.
4) Dendrologický posudok spracovaný v 11/2015 je značne obsolentný (zastaraný) a preto neaktuálnu; potrebná je preto jeho aktualizácia už v procese EIA tak, aby rozhodnutie mohlo stanoviť primerané podmienky prípadného výrubu a zároveň k nemu zabezpečilo odborný podklad. Nedostatočne spracované podklady rozhodnutia.
5) Navrhovateľ uplatňuje účelový výklad zákona; účelovosť postupu navrhovateľa spočíva v tom, že si nesprávne vykladá časť ustanovenia §22 ods.1 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení „... a aspoň jeden variant navrhovanej činnosti;“ a to tak, že účelovo popiera účel zisťovacieho konania podľa §2 písm.c zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom“, ktoré predpokladá porovnanie nulového variantu s ďalšími variantnmi (v množnom čísle), čo znamená, že vo všeobecnosti sa požaduje minimálne dvojvariantný zámer. Znenie časti §22 ods.1 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení „... a aspoň jeden variant navrhovanej činnosti;“ je systematicky naviazané na výnimočné rozhodnutie o upustení variantnosti na základe žiadosti navrhovateľa podľa § 22 ods.7 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Teda aj v prípade, ak sa aj nejedná o líniovú stavbu alebo líniová stavba nie je podstatnou časťou zámeru, navrhovateľ stále má všeobecnú povinnosť dvojvariantnosti, ktorú možno len vo výnimočných prípadoch odpustiť ale to vždy a zásadne formou riadne odôvodneného rozhodnutia. Takýmto spôsobom sa v predmetnej veci nepostupovalo. Námietka absencie zákonom požadovaného počtu variantov ostáva v platnosti
. 6) Základnou zásadou ochrany životného prostredia podľa §12 zákona o životnom prostredí je „(1) Prípustnú mieru znečisťovania životného prostredia určujú medzné hodnoty ustanovené osobitnými predpismi; tieto hodnoty sa určia v súlade s dosiahnutým stavom poznania tak, aby sa neohrozovalo zdravie ľudí a aby sa neohrozovali ďalšie živé organizmy a ostatné zložky životného prostredia. (2) Medzné hodnoty sa musia určiť s prihliadnutím na možné kumulatívne pôsobenie alebo spolupôsobenie znečisťujúcich látok a činností. Nikde v zámere sme nenašli vyhodnotenie vplyvov v rozsahu vyššie citovanej základnej zásady ochrany životného prostredia; teda absentuje vyhodnotenie prípustnosti kumulatívnych a synergických vplyvov pomocou prahových hodnôt osobitných zákonov (napr. znečistenie ovzdušia podľa zákona o ochrane ovzdušia, znečistenie vôd podľa vodného zákona a nariadení o dosahovaní dobrého stavu vôd, akustické a svetlotechnické zaťaženie podľa zákona a vyhlášky o verejnom zdraví a pod.)
7) Fotovoltika je správny zdroj čistej energie; nie je však mitigačným a adaptačným opatrením. Táto pripomienka nesmerovala len k riešeniu čistých a klimatických zdrojov energie ale aj k uplatneniu dostatočných adaptačných a mitigačných opatrení v zmysle Adaptačnej stratégie SR.
8) Akceptujeme.
9) Energetická efektivita patrí do pôsobnosti príslušného orgánu EIA v rámci vyhodnocovania vplyvov na životné prostredie a to tak, aby sa podľa §2 písm.e zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie zabezpečil odborný

podklad pre stavebný úrad. Stavebný úrad už len bude zámer povoľovať avšak nie posudzovať. Informácia o certifikácii na úrovni A0 a certifikát BREEM-Excellent je však doplňujúcim upresnením, z ktorého sa dá pri vyhodnocovaní vychádzať.
10) Ďakujeme za upozornenie na technickú chybu, samozrejme v takomto prípade sa nedá očakávať kvalifikovaná reakcia navrhovateľa.
11) Posudzovanie technickej infraštruktúry je základným kritériom posudzovania (kritérium I.3 a I.4 prílohy č.10 k zákonu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie) ako aj predpísanou náležitosťou zámeru. To, či sa budú vyžadovať zmeny súčasnej organizácie dopravy prípadne ďalších infraštruktúrnych prvkov (kanalizácia, vodovod, siete) vyplynie aj z procesu EIA a nie naopak. Bez kvalifikovaných podkladov sa nedá relevantne a kvalifikovane rozhodnúť. Následne podané doplnkové informácie je potrebné overiť odborným posudkom.
12) Akceptujeme.
13) Vplyvy na ovzdušie sú základným vplyvom n životné prostredie a je potrebné ho vyhodnotiť v zmysle §12 zákona o životnom prostredí; v danom prípade ide o synergický vplyv s už existujúcou plynovou kotoľňou, ktorú však je potrebné dostatočne vyhodnotiť aj v procese EIA.
14) Akceptujeme.
15) Akceptujeme.
16) Akceptujeme.
17) Náležitosťou rozhodnutia EIA je aj určenie podmienok, ide o zmaterializovanie tejto povinnosti pričom však aj navrhovateľ má povinnosť navrhnutia jemu známych opatrení; ide o osobitnú náležitosť zámeru.
18) Uvedené má charakter návrhu podmienok rozhodnutia tak, aby boli úradom záväzne určeným súborom environmentálnych opatrení plniacich úlohu podľa §2 písm.d zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a to najmä z hľadiska mitigačných a adaptačných opatrení vo vzťahu ku klimatickej kríze.
19) Konzultácia je niečo, na čo má verejnosť právny nárok; rozhodne nejde o nerelevantnú pripomienku (čl.6 Aarhuského dohovoru, čl.6 Smernice o EIA, §63 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie). K pripomienkam ostatných dotknutých orgánov navrhovateľ uviedol „Uvedená podmienka bude zo strany navrhovateľa striktne rešpektovaná“ ale neuvádza akým spôsobom. Práve spôsob akým navrhovateľ bude rešpektovať tieto pripomienky sú jadrom doplňujúcej informácie podľa §29 ods.10 a preto v týchto častiach je doplňujúca informácia nedostatočná a nespĺňa obsahom to, čo §29 ods.10 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie od nej očakáva. Vzhľadom na uvedené je potrebné ďalšie dokazovanie, ktoré vyššie uvedené nedostatky napraví alebo je potrebné rozhodnúť o ďalšom posudzovaní pričom vyššie uvedené nedostatky budú podrobne vyhodnotené v Správe o hodnotení.

2. Dňa 17.01.2024 sa k doplňujúcim informáciám vyjadril OÚ Nitra, OSŽP 2, lisom č. OU-NR-OSZP2-2024/010269 nasledovne:

.....

V predložených doplňujúcich informáciách vypracovaných navrhovateľom boli vypracované odpovede na pripomienky, ktoré predložil úrad v stanovisku č. OU-NR-OSZP2-2023/059277-002 zo dňa 11.12.2023. S doplňujúcimi informáciami súhlasíme a navrhujeme navrhovanú činnosť neposudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Stanovisko príslušného orgánu: akceptuje sa stanovisko

D: Po vyhodnotení doručených stanovísk k doplňujúcim informáciám, príslušný orgán považoval za potrebné opätovne konzultovať s navrhovateľom niektoré pripomienky verejnosti a tiež považoval za potrebné opätovne doplniť informácie podľa § 29 ods. 10 zákona EIA/SEA. Vzhľadom na uvedené, si príslušný orgán vyžiadal konzultáciu podľa § 63 zákona EIA/SEA a doplnenie informácií podľa § 29 ods. 10 zákona EIA/SEA listom č. OU-NR-OSZP3-2024/006359-016 zo dňa 17.01.2024,

• Príslušný orgán si vyžiadal zhodnotiť kumulatívne a synergické vplyvy s existujúcimi a schválenými činnosťami v území (svetlotechnika, hlukové pomery, ZL z vykurovania, odpadové vody a pod...)

Navrhovateľ zhodnotil vplyvy nasledovne:

V rámci osobitných nárokov na hygienu, čistotu a likvidáciu biologického odpadu má PNVZ zabezpečenú koncepciu odpadového hospodárstva, ktorá zohľadňuje všetky náležitosti zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a zmene a doplnení niektorých zákonov, má uzatvorené zmluvy:

Biologický odpad firma Fleming s.r.o. IČO 46 980067 č.z. 40/2020+dodatky,
Envi Geos s.r.o. č.z. 66 400763 + dodatokč.3 ,IČO: 31434347- komunálny odpad, separovaný zber
Obec Veľké Zálužie č.z. KO/6/2016+dodatokč.1 - komunálny odpad
Ekotranz s.r.o. Nová Baňa IČO: 316 322 62 – kaly a tuky, Brko
Rovnako PNVZ zohľadňuje pri svojej prevádzke všetky náležitosti, ktoré vyplývajú z hľadiska zákonov o hygiene, čistote a pod.

Nový Pavilón je umiestnený a situovaný (polohopisne a výškopisne) v priestoroch parku, kde dôjde k minimalizácii zhoršenia svetelných pomerov dotknutého územia s prihliadnutím na okolité pozemky a parcely. Pozri aj rozhodnutie Krajského pamiatkového úradu Nitra.

Kumulatívne a synergické vplyvy pôsobiace na životné prostredie ako aj zdravie ľudí, máme za to, že tie budú skúmané a vyhodnotené aj inými účastníkmi konania EIA. Nový Pavilón je navrhnutý ako ekologická a nízkoenergetická stavba, v ktorej bude prebiehať činnosť nepriemyselného a nekomerčného charakteru a dáva predpoklady minimálnych ba až zanedbateľných vplyvov na životné prostredie.

Zdravie obyvateľstva priamo dotknuté stavbou (osoby nachádzajúce sa v budove) skúmajú veľmi podrobne orgány ako Úrad verejného zdravotníctva a Inšpektorát práce. Tieto orgány sú súčasťou iných konaní v rámci územného a stavebného konania a ich nariadenia sú pre navrhovateľa záväzné.

Na základe vyššie uvedeného nepovažujeme daný vplyv za synergický a uvedené stanovisko ZDS nie je dôvodné pre ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z.“

• Zároveň príslušný orgán žiadal o preukázanie využitia BAT technológií a vyhodnotenie uhlíkovej neutrality budovy.

Navrhovateľ pripomienku vyhodnotil nasledovne:

Postavením nového Pavilónu dôjde len k presunu lôžkovej kapacity v rámci nemocnice.
Tým, že budova musí spĺňať vysokú požiadavku „energeticky neutrálna“ certifikát budovy s označením BREEM-Excellent, navrhované technológie (stavebné a izolačné materiály, obvodový plášť s výplňami – okná dvere) musia túto požiadavku napĺňať.
Na prevádzku budovy budú použité vhodné, bez emisné BAT technológie – fotovoltika a tepelné čerpadlá Vzduch-Vzduch. Budova svojou prevádzkou „neprispeje „ k zvýšeniu emisií. Tak isto,
keďže nedôjde k navýšeniu lôžkových kapacít činnosť nového Pavilónu neprispeje k zvýšenej produkcii iných odpadov.
Na základe vyššie uvedeného nebude mať navrhovaná činnosť významné kumulatívne ani synergické environmentálne vplyvy na prevádzku.
Rovnako treba poukázať, že vypracovaný zámer pre navrhovanú činnosť obsahuje základné informácie o technickej infraštruktúre.
Z uvedenej prílohy č.10 Zákona v znení:
2. Požiadavky na vstupy(napr. Záber lesných pozemkov a pôdy, využívanie vody, potreba surovín a celkové využitie prírodných zdrojov, potreba energetických zdrojov)
3. Údaje o výstupoch, najmä znečistenie ovzdušia, tvorba odpadov, odpadové vody, iné odpady, hluk, vibrácie, žiarenie, teplo, zápach a iné očakávané vplyvy)
Vyššie uvedená povaha a rozsah navrhovanej činnosti pre zisťovacie konanie podľa §29 Zákona, podľa dostupnej dokumentácie nebude mať vplyv na dynamické prírodné zmeny a tak ani negatívny vplyv na životné prostredie.

Navrhovaná činnosť nebude vyžadovať uvedené vstupy, nebude zasahovať do využívania prírodných zdrojov zásadným spôsobom.
Nový Pavilón bude energeticky úsporná budova s certifikátom viď uvedené vyššie. To znamená, že zásadné zvýšenie využívania prírodných energetických surovín nie je ani potrebné.
Navrhovateľ počíta s využívaním obnoviteľných energetických zdrojov (čo vyplýva zo samotného IZ).
Nové posúdenie emisií plynovej kotolne sa zväzujeme vykonať do kolaudácie predmetnej stavby a to v rozsahu:
- posúdenie medzných hodnôt znečistenia
V súčasnosti má plynová kotolňa platné emisné osvedčenie, máme za to, že posúdenie v procese EIA nenaplní očakávania posudzovania, pretože prípadné zmeny výšky v emisiách sa prejavia až v čase prevádzky pri možnom zvýšení spotreby vykurovacieho média. Účinnosť spaľovania nie je ovplyvnená prípadnou zvýšenou spotrebou plynu. Technológia spaľovania je primárne zameraná na znižovanie hodnôt v spalinách. Metóda znižovania je v ich obmedzení tvorby vo vlastnom spaľovacom procese – v konštrukčnom riešení plynových horákov tak, aby reakčná zóna plameňa bola čo najnižšia (konštrukčné prvky na odvod tepla, radiačné typy horákov, nútený odvod spalín, riadenie procesu spaľovania, plynulá regulácia horákov a využitie kondenzačného tepla). Zabudovaná technológia výroby tepla, spojená s využitím s už zabudovanými solárnymi panelmi na prípravu teplej vody spĺňajú kritérium použitia BAT technológií.
Navrhovaná činnosť nebude zvyšovať kapacitný záber hlavnej činnosti navrhovateľa. Zdôvodnenie pozri vyššie bod 1. Hlavný zmysel navrhovanej činnosti je predsa humanizovať prostredie psychicky chorého pacienta.
Pri spotrebe vody máme za to, že nedôjde k zásadným zmenám, najmä pre vyššie citované. Tu však vidíme priestor pre kompromis s účastníkom konania a to pristúpiť k záväzku vybudovania vodozádržnej podzemnej nádrže rozhodnutím správneho orgánu.

Stanovisko príslušného orgánu: Príslušný orgán akceptuje uvedené doplňujúce informácie.

• Príslušný orgán si vyžiadal predložiť spracovanie ďalšieho variantu.

K uvedenej pripomienke sa navrhovateľ vyjadril nasledovne:

Nový Pavilón je umiestnený a situovaný (polohopisne a výškopisne) v priestoroch parku, kde dôjde k minimalizácii zhoršenia svetelných pomerov dotknutého územia s prihliadnutím na okolité pozemky a parcely. A variantnosť riešenia je lokalizačné umiestnenie Nového Pavilónu v rozhodnutiach Krajského pamiatkového úradu Nitra. Pozri rozhodnutia - KP-UNR- 2023/ 3730-2/ULR zo dňa 16.3.2023 a .... 2023/17188-2/78034/ULR zo dňa 24.10.2023

Stanovisko príslušného orgánu: Na základe vykonaných konzultácií medzi príslušným orgánom a navrhovateľom, príslušný orgán zistil, že výsledný variant činnosti, ktorý bol popísaný v zámere navrhovanej činnosti, je vzhľadom na konzultácie vedené s KPÚ Nitra, vzhľadom na pamiatkový objekt národnej kultúrnej pamiatky, najvhodnejší. Realizáciou tohto konkrétneho variantu, nie sú ohrozené žiadne zložky ŽP. Naopak, uvedená stavba bola riešená v komplexnosti na už existujúce pavilóny nemocnice a na jestvujúce areálové komunikácie, v logike súčasných trás.. Stavba bola lokalizovaná popísaným spôsobom aj vzhľadom na dotvorenie okolia stavby parkovou úpravou, toto všetko bolo podmienené dôrazom na to, že sa jedná o obnovu časti národnej kultúrnej pamiatky. V spojitosti so všetkými súvislosťami, novými doloženými podkladmi a vykonanými konzultáciami, (Konečné umiestnenie na parcele č.11/31 a 11/101 bolo na základe rozhodnutí č. KPUNR- 2023/3730-2/13487/ULR zo dňa 16.3.2023 a KPUNR-2023/17188-2/78034/ULR zo dňa 24.10.2023)
príslušný orgán dospel k záveru, že doplnenie nového variantu činnosti nie je potrebné.

• Príslušný orgán sa však stotožnil s pripomienkou verejnosti obsolentného dendrologického posudku, ktorý nereflektoval aktuálny stav drevín určených na výrub a ich aktuálnu spoločenskú hodnotu a preto vyzval navrhovateľa na jeho doplnenie.

Dňa 26.01.2024 požiadal navrhovateľ listom č. 79-1/2024 o prerušenie predmetného zisťovacieho konania, vzhľadom na požadovaný rozsah doplňujúcich informácií, časový proces spracovania dendrologického prieskumu a vyčíslenie spoločenskej hodnoty.
Príslušný orgán požiadavku akceptoval a predmetné zisťovacie konanie prerušil rozhodnutím č. OU-NR-OSZP3-2024/006359-019 zo dňa 30.01.2024.

E: Dňa 30.01.2024 predložil navrhovateľ príslušnému orgánu doplňujúce informácie listom č. 107-1/2024 zo dňa 30.01.2024 a dňa 09.02.2024 doplnil navrhovateľ Dendrologický prieskum, listom č. 170-2/2024 zo dňa 09.02.2024.

Správny orgán dňa 30.01.2024 obdržal stanovisko k doplňujúcim informáciám od navrhovateľa k navrhovanej činnosti, v ktorom vysvetľuje jednotlivé pripomienky a na základe tohto stanoviska správny orgán uvádza nasledovné:

K doplňujúcej informácii navrhovateľa k pripomienkam ZDS uvádzame nasledovné (zachovávame pôvodné číslovanie a stanovisko uvádzame v stručnom znení; v prípade potreby bližšieho vysvetlenia je potrebné vyzvať ZDS na ďalšie rozvinutie):

1. Skutočnosť, že navrhovateľ je zdravotníckym zariadením – a z tohto titulu si zvykol na význačné a azda aj privilegované postavenie v spoločenskom vnímaní jeho činnosti – nič nemení na skutočnosti, že v tomto prípade je zároveň tým, kto zasahuje do životného prostredia a preto má povinnosti v zmysle zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb., medzi ktoré okrem iného patrí aj povinnosť poznať vlastné vplyvy na životné prostredie ale aj povinnosť vyhodnotiť vplyvy na životné prostredie príslušným spôsobom; rovnako má aj povinnosť aplikovať zmierňujúce opatrenia priamo pri zdroji. Skutočnosť, že navrhovateľ nepozná svoje povinnosti (§17 a §18 zákona o životnom prostredí) má za následok, že nerelevantná je odpoveď navrhovateľa, nakoľko neznalosť zákona neospravedlňuje. Stručný výpočet niektorých opatrení je síce potešiteľný, ale stále to neznamená, že vplyvy nie je potrebné vyhodnotiť poriadne.

V nemocniciach a zdravotníckych zariadeniach sú taktiež osobitné nároky na hygienu, čistotu, likvidáciu biologického odpady, sterilizáciu a pod. tieto osobitnosti je potrebné pri vyhodnocovaní vplyvov adekvátne zohľadniť.

Otázka nebola zodpovedaná.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Navrhovaná činnosť, ktorá je popísaná v zámere navrhovanej činnosti „Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón“ sú popísané všetky relevantné vplyvy na životné prostredie, ktoré sú obsiahnuté v kapitole č. IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia. Ako bolo uvedené v predchádzajúcom vyjadrení, resp. v doplňujúcich informáciách, na ktoré nás vyzval Okresný úrad Nitra, Odbor starostlivosti o životné prostredie, listom evid. č. OU-NR-OSZP3-2023/058005-012 zo dňa 21.12.2023: „IZ výstavby nového Pavilónu nezvyšuje lôžkovú kapacitu Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie (ďalej len PNVZ). Zámerom je humanizovať lôžkovú časť v budove Kaštieľ. Vybudovaním nového pavilónu sa uvoľnia lôžka mnohoposteľových izieb (4 a viac lôžkové). Nový Pavilón bude pripojený už z existujúcich inžinierskych sietí (kanalizačná prípojka vedúca do vlastnej ČOV, SV z vlastného vrtu (bez navýšenia spotreby SV - nedochádza k navýšeniu počtu lôžok, a dodávka tepla na TÚV si nemocnica zabezpečuje predohrevom TÚV zo 165 solárnych panelov, teplo na ÚK z vlastnej plynovej kotolne je osadená modernými kondenzačnými kotlami fi Siemens zn. Vitoplex. Samotná budova bude riešená ako stavba energeticky samostatná. Na streche budú inštalované fotovoltické panely o výkone cca 50kW a aj tepelné čerpadlá (vzduch- vzduch) zabezpečujúce rekuperáciu a ventiláciu vzduchu v objekte“.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že navrhovateľ aplikuje pri realizácii navrhovanej činnosti „zmierňujúce opatrenia priamo pri zdroji“ a považujeme danú pripomienku za neopodstatnenú.

V rámci osobitných nárokov na hygienu, čistotu a likvidáciu biologického odpadu má PNVZ zabezpečenú koncepciu odpadového hospodárstva, ktorá zohľadňuje všetky náležitosti zákona
č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a zmene a doplnení niektorých zákonov
Biologický odpad firma Fleming s.r.o. IČO 46 980067 č.z. 40/2020+dodatky, Envi Geos s.r.o. č.z. 66 400763 + dodatokč.3 ,IČO: 31434347- komunálny odpad, separovaný zber Obec Veľké Zálužie č.z. KO/6/2016+dodatokč.1 - komunálny odpad Ekotranz s.r.o. Nová Baňa IČO: 316 322 62 – kaly a tuky, Brko
Rovnako PNVZ zohľadňuje pri svojej prevádzke všetky náležitosti, ktoré vyplývajú z hľadiska zákonov o hygiene, čistote a pod.

Vzhľadom na uvedené, pripomienka nie je dôvodná pre ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Vplyvy navrhovanej činnosti boli štandardne spracované podľa prílohy č. 9 k zákonu EIA/SEA a boli dostatočne vyhodnotené. To, čo verejnosť žiadala doplniť, alebo k čomu zaujala postoj otvorenej otázky, si príslušný úrad vyžiadal, ako doplňujúce informácie, podľa § 29 ods. 10 zákona EIA/SEA, alebo vykonala konzultácie podľa § 63 zákona EIA/SEA. HĺbkA spracovania požadovaných informácií bola spracovaná na základe vnímania podstaty požiadavky. Príslušný orgán ukončil zisťovacie konanie v čase, kedy získané podklady vyhodnotil ako postačujúce.

2. Akceptujeme s dovetkom, že nemocnica by mala mať nepriamy pozitívny vplyv na hospodárstvo tým, že bude zabezpečovať zdravie ľudí, ktorí sú aj ekonomicky činní.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Navrhovateľ súhlasí s nasledovným tvrdením – dovetkom.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Akceptuje sa.

3. Možno boli vyžiadané pred procesom EIA, ale sú obsahovo formulované ako záväzné stanoviská k povoľovaciemu procesu; v procese EIA potrebujeme odborné stanoviská podľa §29 ods.9 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, čo je obsahom aj formou úplne iný druh stanoviska.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Uvedený §29 ods. 9 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov poukazuje na:
„Rezortný orgán, povoľujúci orgán, dotknutý orgán a dotknutá obec môžu doručiť príslušnému orgánu písomné stanoviská k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti do desiatich pracovných dní od jeho doručenia; ak sa nedoručí písomné stanovisko v uvedenej lehote, tak sa stanovisko považuje za súhlasné. Verejnosť môže doručiť príslušnému orgánu písomné stanovisko k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti do desiatich pracovných dní od zverejnenia uvedených informácií podľa odseku 8; písomné stanovisko sa považuje za doručené, aj keď bolo v určenej lehote doručené dotknutej obci. Na stanovisko doručené po lehote sa nemusí prihliadnuť. Dotknutý orgán je oprávnený uplatňovať pripomienky len v rozsahu svojej pôsobnosti a písomné stanovisko odôvodniť.“

Z vyššie citovaného je zrejmé, že daná pripomienka je mimo obsahu §29 ods. 9 zákona č. 24/2006 Z.z. a hodnotíme ju preto ako nerelevantnú.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Súčasťou prílohy č. 9 k zákonu EIA/SEA je v bode VII Doplňujúce informácie k zámeru aj zoznam stanovísk doručených a vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru. Treba ich preto považovať za akési obohacujúce informácie.

4. Dendrologický posudok spracovaný v 11/2015 je značne obsolentný (zastaraný) a preto neaktuálnu; potrebná je preto jeho aktualizácia už v procese EIA tak, aby rozhodnutie mohlo stanoviť primerané podmienky prípadného výrubu a zároveň k nemu zabezpečilo odborný podklad.

Nedostatočne spracované podklady rozhodnutia.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Dendrologický posudok a s ním súvisiaca náhradná výsadba bude bližšie špecifikovaná v ďalšom stupni projektovej dokumentácie, v rámci územného a stavebného konania.

Potrebné podotknúť, že povoľujúci orgán má možnosť v procese EIA „zaviazať“ navrhovateľa s vypracovaním aktuálneho dendrologického posudku v podmienkach vyplývajúcich z rozhodnutia, avšak toto je plne v kompetencii príslušného orgánu EIA.
Navrhovateľ má objednávkou zo dňa 10.1.2024 na nový dendrologický prieskum zaviazanú firmu Rudbeckia, s.r.o. , 65116 Svätoplukovo, IČO 44290357 s termínom realizácie január 2024
Vzhľadom na uvedené, pripomienka nie je dôvodná pre ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Príslušný orgán sa stotožnil s verejnosťou a vyžiadal si aktuálny dendrologický posudok, ktorý bol do spisového materiálu doložený dňa 09.02.2024

5. Navrhovateľ uplatňuje účelový výklad zákona; účelovosť postupu navrhovateľa spočíva v tom, že si nesprávne vykladá časť ustanovenia §22 ods.1 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení „... a aspoň jeden variant navrhovanej činnosti;“ a to tak, že účelovo popiera účel zisťovacieho konania podľa §2 písm.c zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom“, ktoré predpokladá porovnanie nulového variantu s ďalšími variantnmi (v množnom čísle), čo znamená, že vo všeobecnosti sa požaduje minimálne dvojvariantný zámer. Znenie časti §22 ods.1 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení „... a aspoň jeden variant navrhovanej činnosti;“ je systematicky naviazané na výnimočné rozhodnutie o upustení variantnosti na základe žiadosti navrhovateľa podľa §22 ods.7 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Teda aj v prípade, ak sa aj nejedná o líniovú stavbu alebo líniová stavba nie je podstatnou časťou zámeru, navrhovateľ stále má všeobecnú povinnosť dvojvariantnosti, ktorú možno len vo výnimočných prípadoch odpustiť ale to vždy a zásadne formou riadne odôvodneného rozhodnutia. Takýmto spôsobom sa v predmetnej veci nepostupovalo.

Námietka absencie zákonom požadovaného počtu variantov ostáva v platnosti.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Navrhovateľ trvá na svojom predchádzajúcom vyjadrení. V zmysle aktuálneho znenia zákona č. 24/2006 Z. z., konkrétne jeho ustanovenia v §22 ods. 1, nie je povinnosťou pokiaľ sa nejedná o líniovú stavbu, riešiť navrhovanú činnosť v zisťovacom konaní variantne. Navrhovateľ v rámci prípravy projektu riešil polohu a umiestnenie nového Pavilónu v jestvujúcom areáli PNVZ s Krajským pamiatkovým úradom v Nitre. Konečné umiestnenie na parcele č.11/31 a 11/101 bolo na základe rozhodnutí č. KPUNR- 2023/3730-2/13487/ULR zo dňa 16.3.2023 a KPUNR-2023/17188-2/78034/ULR zo dňa 24.10.2023.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Po vyhodnotení doručených doplňujúcich informácií a konzultácií po zhodnotení všetkých súvislostí, uvedených v skorších častiach tohto rozhodnutia, príslušný orgán nepožadoval dopracovanie ďalšieho variantu, z dôvodu zosúladenia najvhodnejšieho variantu vzhľadom na NKP rozhodnutia.

6. Základnou zásadou ochrany životného prostredia podľa §12 zákona o životnom prostredí je „(1) Prípustnú mieru znečisťovania životného prostredia určujú medzné hodnoty ustanovené osobitnými predpismi; tieto hodnoty sa určia v súlade s dosiahnutým stavom poznania tak, aby sa neohrozovalo zdravie ľudí a aby sa neohrozovali ďalšie živé organizmy a ostatné zložky životného prostredia. (2) Medzné hodnoty sa musia určiť s prihliadnutím na možné kumulatívne pôsobenie alebo spolupôsobenie znečisťujúcich látok a činností.“ Nikde v zámere sme nenašli vyhodnotenie vplyvov v rozsahu vyššie citovanej základnej zásady ochrany životného prostredia; teda absentuje vyhodnotenie prípustnosti kumulatívnych a synergických vplyvov pomocou prahových hodnôt osobitných zákonov (napr. znečistenie ovzdušia podľa zákona o ochrane ovzdušia, znečistenie vôd podľa vodného zákona a nariadení o dosahovaní dobrého stavu vôd, akustické a svetlotechnické zaťaženie podľa zákona a vyhlášky o verejnom zdraví a pod.).

Vyjadrenie navrhovateľa :

Ako bolo uvedené v predchádzajúcom vyjadrení „Navrhovaná budova nebude zdrojom emisií. Jej nároky na energie budú spĺňať bez emisné technológie (fotovoltika a tepelné čerpadlá). Prípadné doplnenie tepla pre ÚK bude dodávané z Plynovej kotolne v areáli PNVZ. Emisie produkované kotolňou sú v súlade s požiadavkou dodržania emisného limitu podľa Vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 Z.z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia. PNVZ vlastní Správu o oprávnenom meraní emisií z tohto zariadenia od akreditovaného skúšobného laboratória a oprávnenej osoby podľa §20 ods.2 písm.a) zákona č. 137/2010Z. z. v znení neskorších predpisov pod č. 04/2019/19-Me“. Na základe vyššie uvedeného nepovažujeme daný vplyv za synergický a uvedené stanovisko ZDS nie je dôvodné pre ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z.“ Postavením nového Pavilónu dôjde len k presunu lôžkovej kapacity v rámci nemocnice.. Tým, že budova musí spĺňať vysokú požiadavku „energeticky neutrálna“ certifikát budovy s označením BREEM-Excellent, navrhované technológie (stavebné a izolačné materiály, obvodový plášť s výplňami – okná dvere) musia túto požiadavku napĺňať.
Na prevádzku budovy budú použité vhodné, bez emisné BAT technológie – fotovoltika a tepelné čerpadlá Vzduch-Vzduch. Budova svojou prevádzkou „neprispeje „ k zvýšeniu emisií. Tak isto,
keďže nedôjde k navýšeniu lôžkových kapacít činnosť nového Pavilónu neprispeje k zvýšenej produkcii iných odpadov.
Na základe vyššie uvedeného nebude mať navrhovaná činnosť významné kumulatívne ani synergické environmentálne vplyvy na prevádzku.

Vzhľadom na uvedené, pripomienka nie je dôvodná pre ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z.

Vyjadrenie príslušného orgánu: Na základe požiadavky verejnosti si príslušný orgán vyžiadal doplňujúce informácie vo veci synergických, kumulatívnych vplyvov. Navrhovateľ ich zhodnotil v liste zo dňa 30.01.2024. Príslušný orgán považuje predložené podklady za dostatočné.

7. Fotovoltika je správny zdroj čistej energie; nie je však mitigačným a adaptačným opatrením. Táto pripomienka nesmerovala len k riešeniu čistých a klimatických zdrojov energie ale aj k uplatneniu dostatočných adaptačných a mitigačných opatrení v zmysle Adaptačnej stratégie SR.

Vyjadrenie navrhovateľa :
V kontexte, že navrhovateľ je prevádzkovateľom PNVK, resp. v jeho kompetencii je starostlivosť o pacientov a dosahovanie ich celkového zdravia a duševnej pohody, považuje minimalizovať riziká
a negatívne dôsledky zmeny klímy, za jednu z prioritných faktorov prevádzky svojej činnosti. Samotná navrhovaná činnosť „Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový Pavilón“ sa dá považovať za adaptačné opatrenie a mitigačné opatrenie. Vzhľadom na uvedené, pripomienka nie je dôvodná pre ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z.

Vyjadrenie príslušného orgánu: k mitigačným a adaptačným opatreniam sa príslušný orgán vyjadril v skorších častiach tohto rozhodnutia. Mitigačné opatrenia sa zameriavajú na znižovanie emisií sklenníkových plynov, medzi ne patrí napr. prechod na obnoviteľné zdroje energie...slnečná energia, veterná energia, geotermálna a pod. Preto fotovoltiku je možné zaradiť pod mitigačné opatrenie.

8. Akceptujeme.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Bez komentára.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Akceptuje sa.

9. Energetická efektivita patrí do pôsobnosti príslušného orgánu EIA v rámci vyhodnocovania vplyvov na životné prostredie a to tak, aby sa podľa §2 písm.e zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie zabezpečil odborný podklad pre stavebný úrad. Stavebný úrad už len bude zámer povoľovať avšak nie posudzovať.

Informácia o certifikácii na úrovni A0 a certifikát BREEM-Excellent je však doplňujúcim upresnením, z ktorého sa dá pri vyhodnocovaní vychádzať.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Ako sme už uviedli v predchádzajúcej doplňujúcej informácii, posúdenie energetickej efektivity nepatrí do kompetencií príslušného orgánu EIA, ale stavebného úradu, ktorý určí podmienky, ktoré sú potrebné pre naplnenie osobitných noriem, napr. v oblasti spomínanej energetickej efektivity. Podotýkame ale, že riešený zámer navrhovanej činnosti obsahoval všetky relevantné informácie pre posúdenie vplyvov tejto navrhovanej činnosti na životné prostredie a ochranu ľudského zdravia, tak ako sa to v procesoch EIA požaduje. Vzhľadom na uvedené, pripomienka nie je dôvodná pre ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Zvyšovanie energetickej efektívnosti je mitigačným opatrením, ktoré má v posudzovaní vplyvov na životné prostredie svoje miesto.

10. Ďakujeme za upozornenie na technickú chybu, samozrejme v takomto prípade sa nedá očakávať kvalifikovaná reakcia navrhovateľa.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Bez komentára.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Akceptuje sa.

11. Posudzovanie technickej infraštruktúry je základným kritériom posudzovania (kritérium I.3 a I.4 prílohy č.10 k zákonu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie) ako aj predpísanou náležitosťou zámeru. To, či sa budú vyžadovať zmeny súčasnej organizácie dopravy prípadne ďalších infraštruktúrnych prvkov (kanalizácia, vodovod, siete) vyplynie aj z procesu EIA a nie naopak. Bez kvalifikovaných podkladov sa nedá relevantne a kvalifikovane rozhodnúť.

Následne podané doplnkové informácie je potrebné overiť odborným posudkom.

Vyjadrenie navrhovateľa :
V kontexte §29 ods. 3 zákona č. 24/2006 sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v spomínanej prílohe 10 totožného zákona, pričom príslušný orgán EIA prihliada aj na stanoviská podľa §23 ods. 4 spomínaného zákona. Na základe vyššie uvedeného máme za to, že predmetný bod pripomienky č. 11 (kritérium I.3 a I.4 prílohy č.10 k zákonu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie) je plne v kompetencii príslušného orgánu EIA a navrhovateľovi sa neprináleží vyjadrovať k predmetnému bodu.

Rovnako treba poukázať, že vypracovaný zámer pre navrhovanú činnosť obsahuje základné informácie o technickej infraštruktúre.
Z uvedenej prílohy č.10 Zákona v znení:
5. Požiadavky na vstupy(napr. Záber lesných pozemkov a pôdy, využívanie vody, potreba surovín a celkové využitie prírodných zdrojov, potreba energetických zdrojov)
6. Údaje o výstupoch, najmä znečistenie ovzdušia, tvorba odpadov, odpadové vody, iné odpady, hluk, vibrácie, žiarenie, teplo, zápach a iné očakávané vplyvy)
Vyššie uvedená povaha a rozsah navrhovanej činnosti pre zisťovacie konanie podľa §29 Zákona, podľa dostupnej dokumentácie nebude mať vplyv na dynamické prírodné zmeny a tak ani negatívny vplyv na životné prostredie. Navrhovaná činnosť nebude vyžadovať uvedené vstupy, nebude zasahovať do využívania prírodných zdrojov zásadným spôsobom. Nový Pavilón bude energeticky úsporná budova s certifikátom viď uvedené vyššie. To znamená, že zásadné zvýšenie využívania prírodných energetických surovín nie je ani potrebné. Navrhovateľ počíta s využívaním obnoviteľných energetických zdrojov (čo vyplýva zo samotného IZ). Navrhovaná činnosť nebude zvyšovať kapacitný záber hlavnej činnosti navrhovateľa. Zdôvodnenie viď vyššie bod 1. Hlavný zmysel navrhovanej

činnosti je predsa humanizovať prostredie psychicky chorého pacienta. Pri spotrebe vody máme za to, že nedôjde k zásadným zmenám, najmä pre vyššie citované. Tu však vidíme priestor pre kompromis s účastníkom konania a to pristúpiť k záväzku vybudovania vodozádržnej podzemnej nádrže rozhodnutím správneho orgánu.
Nový Pavilón je umiestnený a situovaný (polohopisne a výškopisne) v priestoroch parku, kde dôjde k minimalizácii zhoršenia svetelných pomerov dotknutého územia s prihliadnutím na okolité pozemky a parcely. Viď aj rozhodnutie Krajského pamiatkového úradu Nitra.
Kumulatívne a synergické vplyvy pôsobiace na životné prostredie ako aj zdravie ľudí, máme za to, že tie budú skúmané a vyhodnotené aj inými účastníkmi konania EIA. Nový Pavilón je navrhnutý ako ekologická a nízkoenergetická stavba, v ktorej bude prebiehať činnosť nepriemyselného a nekomerčného charakteru a dáva predpoklady minimálnych ba až zanedbateľných vplyvov na životné prostredie.
Zdravie obyvateľstva priamo dotknuté stavbou (osoby nachádzajúce sa v budove) skúmajú veľmi podrobne orgány ako Úrad verejného zdravotníctva a Inšpektorát práce. Tieto orgány sú súčasťou iných konaní v rámci územného a stavebného konania a ich nariadenia sú pre navrhovateľa záväzné.
Vzhľadom na uvedené, pripomienka nie je dôvodná pre ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z.

Vyjadrenie príslušného orgánu: K predmetnej otázke sa príslušný orgán vyjadroval v skorších častiach tohto rozhodnutia. Príslušný orgán považuje predložené informácie v zámere , v doplňujúcich informáciách a v konzultáciách za dostatočné, na základe ktorých si je možné vytvoriť obraz o navrhovanej činnosti a dostatočne ho posúdiť.

12. Akceptujeme.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Bez komentára.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Akceptuje sa.

13. Vplyvy na ovzdušie sú základným vplyvom n životné prostredie a je potrebné ho vyhodnotiť v zmysle §12 zákona o životnom prostredí; v danom prípade ide o synergický vplyv s už existujúcou plynovou kotolňou, ktorú však je potrebné dostatočne vyhodnotiť aj v procese EIA.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Ako bolo uvedené v predchádzajúcom vyjadrení „Navrhovaná budova nebude zdrojom emisií. Jej nároky na energie budú spĺňať bez emisné technológie (fotovoltika a tepelné čerpadlá). Prípadné doplnenie tepla pre ÚK bude dodávané z Plynovej kotolne v areáli PNVZ. Emisie produkované kotolňou sú v súlade s požiadavkou dodržania emisného limitu podľa Vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 Z.z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia. PNVZ vlastní Správu o oprávnenom meraní emisií z tohto zariadenia od akreditovaného skúšobného laboratória a oprávnenej osoby podľa §20 ods.2 písm. a) zákona č. 137/2010Z. z. v znení neskorších predpisov pod č. 04/2019/19-Me“.

Na základe vyššie uvedeného nepovažujeme daný vplyv za synergický a uvedené stanovisko ZDS nie je dôvodné pre ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z.Nové posúdenie emisií plynovej kotolne sa zväzujeme vykonať do kolaudácie predmetnej stavby a to v rozsahu:
- posúdenie medzných hodnôt znečistenia
V súčasnosti má plynová kotolňa platné emisné osvedčenie, máme za to, že posúdenie v procese EIA nenaplní očakávania posudzovania, pretože prípadné zmeny výšky v emisiách sa prejavia až v čase prevádzky pri možnom zvýšení spotreby vykurovacieho média. Účinnosť spaľovania nie je ovplyvnená prípadnou zvýšenou spotrebou plynu. Technológia spaľovania je primárne zameraná na znižovanie hodnôt v spalinách. Metóda znižovania je v ich obmedzení tvorby vo vlastnom spaľovacom procese – v konštrukčnom riešení plynových horákov tak, aby reakčná zóna plameňa bola čo najnižšia (konštrukčné prvky na odvod tepla, radiačné typy horákov, nútený odvod spalín, riadenie procesu spaľovania, plynulá regulácia horákov a využitie kondenzačného tepla). Zabudovaná technológia výroby tepla, spojená s využitím s už zabudovanými solárnymi panelmi na prípravu teplej vody spĺňajú kritérium použitia BAT technológií.

Vyjadrenie príslušného orgánu: Vyjadrenie navrhovateľa v predmetnej otázke považuje príslušný orgán za dostatočné.

14. Akceptujeme.
Vyjadrenie navrhovateľa :
Bez komentára

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Akceptuje sa.

15. Akceptujeme.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Bez komentára

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Akceptuje sa.

16. Akceptujeme.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Bez komentára

Vyjadrenie príslušného orgánu: Akceptuje sa.

17. Náležitosťou rozhodnutia EIA je aj určenie podmienok, ide o zmaterializovanie tejto povinnosti pričom však aj navrhovateľ má povinnosť navrhnutia jemu známych opatrení; ide o osobitnú náležitosť zámeru.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Navrhovaná činnosť, ktorá je popísaná v zámere navrhovanej činnosti „Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón“, sú popísané opatrenie na zmiernenie vplyvov, ktoré sú obsiahnuté v podkapitole č. 10 kapitoly č. IV. „Opatrenia na zmiernenie vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie“. Na základe vyššie uvedeného nepovažujeme uvedené stanovisko ZDS za dôvodné pre ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006
Z. z.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
Vyjadrenie navrhovateľa je postačujúce.

18. Uvedené má charakter návrhu podmienok rozhodnutia tak, aby boli úradom záväzne určeným súborom environmentálnych opatrení plniacich úlohu podľa §2 písm.d zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a to najmä z hľadiska mitigačných a adaptačných opatrení vo vzťahu ku klimatickej kríze.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Požiadavku navrhovateľovi neprináleží komentovať, nakoľko uvedené je v kompetencií príslušného orgánu procesu EIA.

Vyjadrenia príslušného orgánu: Rozhodnutie obsahuje podmienky, ktoré plnia túto funkciu vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

19. Konzultácia je niečo, na čo má verejnosť právny nárok; rozhodne nejde o nerelevantnú pripomienku (čl.6 Aarhuského dohovoru, čl.6 Smernice o EIA, §63 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie).

Vyjadrenie navrhovateľa :
Navrhovateľ sa nebráni vykonaniu mimoúradnej konzultácie k navrhovanej činnosti. Ak má ZDS o takúto konzultáciu záujem odporúčame mu obrátiť sa na spracovateľa Zámeru navrhovanej činnosti (kontaktné údaje sú uvedené v Zámere navrhovanej činnosti), prípadne priamo na navrhovateľa navrhovanej činnosti.

K pripomienkam ostatných dotknutých orgánov navrhovateľ uviedol „Uvedená podmienka bude zo strany navrhovateľa striktne rešpektovaná“ ale neuvádza akým spôsobom. Práve spôsob akým navrhovateľ bude rešpektovať tieto pripomienky sú jadrom doplňujúcej informácie podľa §29 ods.10 a preto v týchto častiach je doplňujúca informácia nedostatočná a nespĺňa obsahom to, čo §29 ods.10 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie od nej očakáva.

Vyjadrenie navrhovateľa :
Pripomienky dotknutých orgánov sú zapracované do konkrétnych podmienok tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na uvedené je potrebné ďalšie dokazovanie, ktoré vyššie uvedené nedostatky napraví alebo je potrebné rozhodnúť o ďalšom posudzovaní pričom vyššie uvedené nedostatky budú podrobne vyhodnotené v Správe o hodnotení.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Príslušný orgán konštatuje, že predložený Zámer, ako aj doplňujúce informácie dostatočne opísali navrhovanú činnosť a jej vplyvy na životné prostredie a na tomto základe je možné vydať predmetné rozhodnutie vo veci.

Vyjadrenie príslušného orgánu:
K požiadavke na záujem vykonania konzultácií príslušný orgán uvádza, že umožnil v konaní vykonať písomné konzultácie, a to najmä prostredníctvom § 29 ods. 9 a 10 zákona a § 33 ods. 2 správneho poriadku, t. j. možnosť zaslať odôvodnené písomné stanovisko k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti, resp. vyjadrenie k podkladom rozhodnutia. Podklady zhromaždené v rámci vykonaného dokazovania, ku ktorým sa účastníci konania a zúčastnené osoby mohli vyjadriť v súlade s ustanoveniami § 33 ods. 2 správneho poriadku, boli podľa príslušného orgánu dostatočné na rozhodnutie vo veci. Osobitné konzultácie u účastníka konania nemajú charakter konzultácií v zmysle § 63 zákona a nie je možné ich zohľadniť v predmetnom konaní a v predmetnom rozhodnutí.

F: Po oboznámení sa s predloženými podkladmi ich príslušný orgán doručil lisom č. OU-NR-OSŽP3-2024/006359-022 zo dňa 20.02.2024, v zmysle § 63 zákona EIA/SEA účastníkom konania a tiež s nimi oboznámil dotknuté orgány zisťovacieho procesu.. V uvedenom liste upozornil príslušný orgán na to, že v prípade, ak stanovisko ku konzultáciám nebude doručené v stanovenej lehote do 5 kalendárnych dní od ich doručenia, bude mať OÚ Nitra za to, že je súhlasné a bez pripomienok.

K predmetnej konzultácií sa v stanovenej lehote nikto nevyjadril a tak príslušný orgán považoval predmetné konzultácie za ukončené.

G: Dňa 29.02.2024 príslušný orgán listom č. OU-NR-OSZP3-2024/006359 – 025 upovedomil účastníkov konania o podkladoch rozhodnutia a dal účastníkom konania možnosť sa k nim vyjadriť v zmysle § 33 ods. 2 správneho poriadku. Podklady rozhodnutia boli tiež zverejnené na stránke MŽP SR tu :
https://www.enviroportal.sk/eia/detail/psychiatricka-nemocnica-velke-zaluzie-novy-pavilon

H: Dňa 05.03.2024 bolo príslušnému orgánu doručené emailom vyjadrenie verejnosti ZDS Bratislava k podkladom rozhodnutia, v ktorom verejnosť konštatovala, že v rámci zisťovacieho konania neboli zabezpečené konzultácie podľa § 63 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.
Príslušný orgán konštatuje, že konzultácie podľa § 63 zákona EIA/SEA boli iniciované zo strany príslušného orgánu dňa 20.02.2024, lisom č. OU-NR-OSŽP3-2024/006359-022, a tiež dňa 17.01.2024 listom č. OU-NR-

OSZP3-2024/006359-016. V prvom prípade išlo o konzultácie v zmysle § 63 ods. 2 písm. a) zákona EIA/SEA, v druhom prípade išlo o využitie ustanovenia § 63 ods. 2 písm. b) zákona EIA/SEA.
ZDS Bratislava, ako dotknutá verejnosť, prevzala žiadosť o konzultáciu v elektronickej schránke svojho združenia dňa 21.02.2024 o 16.41 hod.

Záver:

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie je konaním pred povoľovacou činnosťou a predmetom je posúdenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Proces zisťovacieho konania má poskytnúť základné informácie a hodnotenia pred prvým povolením podľa osobitných predpisov. Vychádza teda z podrobnosti riešenia v prvej etape prípravy, nepredstavuje žiadny druh povolenia a takéto povolenia nenahrádza. Všetky relevantné požiadavky budú riešené v rámci nasledovných povoľovacích konaní.
Príslušný orgán v rámci zisťovacieho konania posúdil navrhovanú činnosť z hľadiska povahy a rozsahu navrhovanej činnosti, miesta vykonávania navrhovanej činnosti, najmä jeho únosného zaťaženia a ochranu poskytovanú podľa osobitných predpisov, významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, súladu s územno-plánovacou dokumentáciou a úrovne spracovania zámeru.
Príslušný orgán prihliadal na stanoviská podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní, pričom niekoľko vecných pripomienok sa vzťahuje na spracovanie ďalších stupňov projektovej dokumentácie, preto z dôvodov uvedených v tomto rozhodnutí premietol pripomienky uvedené vo výrokovej časti do výrokovej časti tohto rozhodnutia ako podmienky vo vzťahu k navrhovanej činnosti, ktoré bude potrebné zohľadniť pri príprave dokumentácií v povoľovacích konaniach podľa osobitných predpisov.
Príslušný orgán tiež prihliadal na vykonané konzultácie podľa § 63 zákona EIA/SEA, ktorých výsledok zapracoval do tohto rozhodnutia.
Príslušný orgán konštatuje, že všeobecne záväzný výklad zákonov má právomoc podávať Ústavný súd.
Príslušný orgán konštatuje, že realizácia navrhovanej činnosti nepredstavuje taký zásah do životného prostredia, ktorý by v značnej miere ohrozoval životné prostredie a zdravie obyvateľov, nie je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi v oblasti starostlivosti o životné prostredie a zdravie obyvateľov. Rizikám uvedeným v zámere je možné predchádzať opatreniami navrhnutými v zámere na zmiernenie nepriaznivých vplyvov. Príslušný orgán vzhľadom na uvedené výsledky, závery zisťovacieho konania a doručené stanoviská podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní, ako aj na základe kritérií pre zisťovacie konanie podľa § 29 zákona o posudzovaní, uvedené v prílohe č. 10 tohto zákona, rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Ak sa zistí, že skutočné vplyvy posudzovanej činnosti sú väčšie ako sa uvádza v zámere, je ten, kto činnosť vykonáva povinný zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v zámere a v súlade s podmienkami určenými v rozhodnutí o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

Upozornenie:
Podľa § 29 ods. 16 zákona o posudzovaní dotknutá obec o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní bezodkladne informuje verejnosť na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené a na úradnej tabuli obce.

Poučenie

Účastníci konania, v súlade s § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní, môžu podať odvolanie proti tomuto rozhodnutiu podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov na Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia doručením písomného vyhotovenia účastníkovi konania.
Verejnosť má podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní právo podať odvolanie proti tomuto rozhodnutiu aj vtedy,ak nebola účastníkom zisťovacieho konania.
V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní sa za deň doručenia rozhodnutia považuje pätnásty deň zverejnenia tohto rozhodnutia, vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 15 zákona o posudzovaní.
Toto rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní oprávňuje navrhovateľa navrhovanej činnosti, v súlade s § 29 ods. 12 zákona o posudzovaní, podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti.
Toto rozhodnutie je podľa § 177 a nasl. Zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok preskúmateľné súdom po

vyčerpaní všetkých riadnych opravných prostriedkov a po nadobudnutí právoplatnosti.

Mgr. Richard Greguš
vedúci odboru

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00151866 Sufix: 10223

Doručuje sa

Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie, Rínok 334, 951 35 Veľké Zálužie, Slovenská republika
INECO, s.r.o., Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica, Slovenská republika
Obec Veľké Zálužie, Obecná 2, 951 35 Veľké Zálužie, Slovenská republika
Združenie domových samospráv, o.z., Rovniankova 1667/14, 851 02 Bratislava-Petržalka, Slovenská republika

Na vedomie

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Nitre, Dolnočermánska, 949 11 Nitra 11
Krajský pamiatkový úrad Nitra, Námestie Jána Pavla II. 8, 949 01 Nitra 1
Regionálny úrad verejného zdravotníctva Nitra, Štefánikova 58, 949 63 Nitra 1
Ministerstvo zdravotníctva SR, Limbová 2, 837 52 Bratislava 37
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľ. Štúra, Bratislava-Staré Mesto, Bratislava I
Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, Rázusova 2/A, 949 01 Nitra 1
Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky, Tomášikova 14366/64A, Bratislava-Nové Mesto, Bratislava III
Okresný úrad Nitra, Štefánikova trieda 69, 949 01 Nitra 1

Doložka právoplatnosti a vykonateľnosti

Typ doložky

Typ doložky:	
doložka právoplatnosti	x
doložka vykonateľnosti	-
doložka právoplatnosti a vykonateľnosti	-

Číslo rozhodnutia:	OU-NR-OSZP3-2024/006359-028
Dátum vytvorenia doložky:	09.05.2024
Vytvoril:	Lopošová Sibyla, Ing.

Údaje správoplatnenia rozhodnutia

Dátum nadobudnutia právoplatnosti:	09.05.2024

Právoplatnosť vyznačená pre:	
rozhodnutie v plnom znení	x
časť rozhodnutia	-